



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (2290) 1994 SAUSIS-JANUARY 18

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Tautą jungiantis rūpestis

Kai išeiviją pasiekė pirmosios žinios apie Sausio 13-tosios kruvinąją naktį, daugeliui smelkėsi staigi išvada: nebebus įmanoma atsilaukti, plikomis rankomis apginti prieš dešimtį mėnesių paskelbtą nepriklausomybę. Tačiau ryžtas nepasiduoti ir gyvybių aukos Lietuvą pasaulyje išskėlė nepakartojamu pavyzdžiu kaip kovojama dėl laisvės.

KAM tada būtų atėję į galvą, kad tos tautos žmonės netrukus seimo rinkimuose pasisakys už kandidatus, kurie dar taip neseniai tarnavo okupantui, pasiuntusiam tankus prieš beginklius laisvės kovotojus? Turbūt — niekam. Ir vis dėlto įvyko tai, kuo netikėta. Pasaulyje nuomonė apie didvyrišką tautą pasikeitė. Išeivijoje daugelis pasijuto sugėdinti ir pažeminti, pirštais rodomi kaip nesubrendėlių atstovai. Bet tai jau praėjus, kai kam priminusi ir gana jau tolimą, kai generalas Vitkauskas su šypsena pasitiko krašto okupantus. Kas padaryta — padaryta. Praeitais įvykius laiko perspektyvoje atskleis istorija. Dabar visų rūpestis — Lietuvos ateitis. Atrodo, kad užsimotų reformų ir demokratizmo metodai neveikia, jokių geresnių rezultatų neduoda, o tik gadina ir viską jautia. Užtat tuoj pat ir kyla klausimas, ar anuometinės marksistinės Maskvos auklėtiniai ir buvę patikėtiniai, kurie šiandien Lietuvą valdo, galėtų naudoti kokius kitus, geresnius metodus, kurių, deja, jie nepažįsta. Dar blogiau — ar po rinkimų jie staiga galėjo pavirsti kitokio mąstymo žmonėmis? Tokių stebuklų laukti nebūtų buvę realu. Todėl išvada tik viena yra aiški: kol jie valdžioje, kitaip nebus. O jau yra pakankamai ženklų, kad palengva slenkama atgal. Sunku pasakyti, kiek tas pasenęs vėžys įstengs atbulas parplioti, kiek dėl to bus kam naudos ir kiek nuostolio. Ir vis dėlto nėra jauku laukti kažko nežinomo ir abejotino.

VINIENINIS pralaimėjimas, atrodo, — nauji rinkimai. Ar jie bus konstitucijos nustatyta tvarka, ar ankstyvesni, galima tik spėlioti. Tačiau kaip bebūtų, ruošis jau dabar reikia. Normaliai po kiekvieno rinkimų jau ruošiamasi kitiems. Partijų sustingimas būtų jų pradžios. Tik tas ruošimasis neturėtų būti kabinėtinis. Tikras ruošimasis yra platus išėjimas iki mažiausių vietovių, vienminčių ieškojimas ir telkimas, ir tai ne išeivijoje, bet pačioje Lietuvoje. Suprantama, kad tai nelengvas uždavinys, kai nusivylę žmonės aplamai pradeda nebetikėti valdžia, kai ji ją žiūriama kaip į aukščiausio laipsnio savanaudžius. Tai labai pavojingas požiūris, naudingas gal tik Rusijai, kuri tokia psichologinė būklė, be abejonės, panaudoja dar stipresniam spaudimui. Lietuvos opozicinės partijos, kiek yra įmanoma į jas iš toliau pažvelgti, atrodo, dar savęs ieškojimo kelyje. Dėl lėšų stokos jos dar vis užsidariusios savo raštinėse. Opozicinės krypties periodikoje skaitome labai daug taiklių, gerai parašytų politinių įžvalgų, kritinių straipsnių, atskleidžiančių valdžios klystkelius. Bet palyginti labai mažai žinių ar pranešimų apie opozicinių partijų veiklą centruose ir periferijose, apie žmonių nuomones tų partijų atžvilgiu, apie siūlymus kaip ką geriau padaryti. Galimas dalykas, kad tų įvairių partijų veikla stiprėja. Gal ji tik nepakankamai atsispindi spaudoje? Kaip ir kas šia linkme besiorientuoti, į būsimus rinkimus reikia išeiti ne vien tik su pasitikėjimu, bet ir su daug geresniu pasiruošimu, norint stabdyti rėpliojantį vėžį. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Naujas Kvebeko premjeras

Kvebeko liberalų premjerų pasikeitimas įvyko sausio 11 d. Atsistatydinimo raštą Kvebeko gubernatoriui M. Asselinui įteikė iš politikos pasitraukiantis Robertas Bourassa, jai atidavęs dvidešimt aštuonerius metus. Naujuoju premjeru su nauju savo ministerių kabinetu buvo prisaiškintas Danielis Johnsonas. Jo tėvas, taip pat Danielis, buvo tautinės vienybės Union Nationale premjeras Kvebeke 1966-68 m., o brolis Pierre Marc — 71 dieną 1985 m., atstovaudamas separatistinei Kvebeko partijai.

Naujasis premjeras D. Johnsonas Kvebeko liberalų vadu, pakeisiančiu pasitraukiantį R. Bourassą, buvo išrinktas šios partijos vykdomojo komiteto vienbalsiu nutarimu 1993 m. gruodžio 14 d. Liberalų suvažiavimo ir įprastų rinkimų buvo atsisakyta, nesulaukus jokio kito kandidato į vadus. Niekas nesiryžo tapti Kvebeko liberalų vadu ir premjeru, kai 1994 m. rudenį jo laukia provincinio parlamento rinkimai ir viešosios nuomonės tyrėjų pranašaujama separatistinės Kvebeko partijos pergalė. Ji dabar apie 10% populiareesnė už liberalus.

Siekdamas didesnio liberalų populiarumo, Kvebeko prem-

jas D. Johnsonas sumažino ministerių skaičių, kabinete palikdamas tik 20 narių. Naujais ministrais jis pasirinko penkis savo rėmėjus, trims atiduodamas svarbias ministerijas. Teisingumo ministeriją gavo Roger Lefebvre, švietimo — Jacques Chagnon, darbo — Serge Marcell. Finansų ministeriu tapo buvęs darbo jėgos ministeris Andre Bourbeau, organizavęs paramą D. Johnsono kandidatūrai į Kvebeko liberalų vadus. Jam teks paruošti pirmąjį premjero D. Johnsono vyriausybės biudžetą, kai naują darbo sesiją kovo 8 d. pradės provincinis Kvebeko parlamentas.

D. Johnsonas, prisaiškintas premjeru, savo tartame žodyje pabrėžė federacinius Kvebeko ryšius su Kanada. Jo nuomone, Kvebekas neturėtų uždaryti savo sienų ir tapti mažą žemėlapi dalele, kai pasaulyje siaurėja varžtai ir plečiasi ekonominiai ryšiai. Esą kvebekiečių lauks didesnės galimybės, jeigu jie pasaulio bendruomenės žengs kaip kanadiečiai iš prancūziškos Kvebeko provincijos didelėje Kanados federacijoje. Premjeras D. Johnsonas priminė, kad jam reikės visos Kanados paramos kovoje už jos federaciją, kurią dabar griaua Kvebeko partija ir jos vadas Jacques



Su malda ir viltimi į šviesią Rūpintojėlių žemės ateitį ryžtinga minia pasitiko okupanto tankus Kruvinąjį sausio 13 d. sekmadienį
Nuotr. iš leidinio "The Gift of Vilnius"

Pranešimas iš Europos

Lietuvos žingsnis į Vakarus

Prezidento A. Brazausko raštas Šiaurės Atlanto sąjungos sekretoriui, prašantis priimti Lietuvą sąjungos (NATO) nare, ir vakariečių laikysena

KAZYS BARONAS, Vokietija

Lietuvos vardas vėl garsiai nuskambėjo Vokietijos žiniasklaidoje. Jau sausio 4 d. Frankfurto radijas rytinėse žinirose trumpai pranešė Lietuvos pageidavimą įstoti į NATO gretas. Tą pačią žinią pakartojo ir televizijos vakarinė laida. Sausio 5 d. spaudoje buvo atspausdintos ilgesnės žinios (ir tai pirmuose puslapiuose), o vakaro televizijos pranešimuose šiam įvykiui buvo paskirtas platus komentaras, parodant Europos žemėlapi, jame skirtinga spalva atskirtas Baltijos, Rytų ir Vidurio Europos valstybės bei skirtinga spalva NATO kraštus. Komentatorius gan plačiai išnagrinėjo šiandieninės Rusijos padėtį, o Maskvos korespondentas pareiškė, kad buv. sovietinė respublika Lietuva įteikė NATO sekretoriui pareiškimą įsijungti į NATO eiles.

Konservatyvus Frankfurto dienraštis "Frankfurter Allgemeine" sausio 6 d., pirmame puslapyje, rašė, kad A. Brazausko sausio 4 d. savo tautiečiams televizijoje pranešė, jog jis NATO sekr. Wionerui

Parizeau separatistiniais nepriklausomybės siekais.

Naujasis Kanados ministras pirm. J. Chretienas pirmą kartą susitiko su Š. Atlanto sąjungos valstybių vadais jų konferencijoje Briuselyje. Jis ten nusikrido susirūpinęs kanadiečių karių saugumu Jungtinių Tautų tiekimo tar-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Sausio tryliktosios testamentas

Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie tikite Lietuvą, kurie mylėte savo gražią gimtąją žemę, tėvų ir motinų kalbą ir dainas, visa tai, kas yra Tėvynė ir ką praradę lieki našlatis, kurie trokštate, kad Lietuva būtų laisva ir garbinga valstybė, žinokite: ji tokia bus, ji amžinai atgims, nes bus išlikusi Jūsų širdyse.

As kalbu Jums tuos žodžius iš anksto numatęs, kad gal nebe galėsiu kalbėti. Atėjo dar viena naktis, kuri nebebus ilga, kaip nebebūna ilgas tamsiausias metas prieš aušrą. Supuvę vergijos namai griūva, ir nei prižiūrėtojų siutas, nei parsišlavę šliaužojimas nebegali to sovietijos kalėjimo išgelbėti. Mums reikia išlikti savo sodybose, savo šeimose, savo žemėje, nebėgant į šalis nei nuo žemės, nei nuo sąžinės.

Saugokite nesuterštą sielą ir žemę, dangų ir vandenį, nes visa tai — Lietuva, reikalinga ir mūsų vaikams, mūsų palikuonims. Atsiminkite, kad Lietuvoj teisėti yra tik Lietuvos įstatymai, ir tuo ginkitės, kai Jus persekios. Nepripažinkite, kad anie Jus gali teisti už ištikimybę Lietuvai.

Ištieskite ranką persekiojamam ir padėkite artimui, o nusi-grėžkite nuo šnipo ir skundiko. Brangindami savo garbę, išsaugosime, atgausime Lietuvos garbę.

Vytautas Landsbergis

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaite Lietuvoje

Lietuvos, Latvijos, Estijos prezidentų išplatintame pareiškime teigiamai įvertintas NATO viršūnių pasitarimo pasiūlymas Baltijos šalims dalyvauti "Partnerystės vardan taikos" programoje. Prezidentų nuomone dalyvavimas gali būti vertinamas "kaip evoliucinis procesas link galimos narystės". Pareiškime sveikinami Briuselio susitikimo nutarimai, "kurie mūsų šalims suteikia aiškią NATO narystės perspektyvą". Nuo jos priklausys 21-ojo amžiaus kolektyvinio Europos saugumo sistemos tikrumas. (J. Paleckis. Lietuvos prezidento užsienio politikos patarėjas, pasiūlymą bendradarbiauti "Partnerystės" programoje apibūdino kaip atitinkantį mąstančių politikų lūkesčius.)

Nidoje, netoli Liepojos susitikus Latvijos vyriausybės vadovas su Lietuvos ministru pirmininku A. Šleževičium. Susitarta dėl naftos terminalo statybos. Numatyta, kad Lietuva gaus 51% objekto akcijų, o Latvija — 49%. Latvijos premjeras pabrėžė galimą šių skaičių pasikeitimą Latvijos naudai. Jūros siena galutinai turėtų būti nustatyta sausio 19 d. Rygoje per trišalį baltiečių susitikimą.

"Noriu pasakyti savo nuomonę ir atiduoti ją visuomenei teismui. Ištikinę, kad bet kurio atveju naftos terminalas turi būti statomas Lietuvos teritorijoje, o ne kaimyninėje valstybėje", pareiškė A. Drobny, žymus ekonomistas, buvęs ilgametis plano komiteto pirmininkas. Pareiškime jis teigia: "Štai jau treji metai mes negalime apsispręsti, kur tą terminalą statyti... Susepėjome prarasti Vnešekonombanke sukauptas lėšas, išsivystyti valiutinės įplaukas už mazuto eksportą, išleisti dideles sumas užsienio kompanijoms už tyrimą ir projektavimo darbus, o rezultato nėra". Taigi grupiniai interesai jau treji metai aukščiau valstybės intereso! "Aiškiai sakau savo nuomonę: Būtinge ekonominiu požiūriu yra būtina" — pareiškė ir Valdas Adamkus.

Krikščionių demokratų III konferencija pavedė krikščionių demokratų frakcijai pasiūlyti sudaryti komisiją terminalo vietos parinkimui ir statybos vilkinimui iširti. (Trukdymas ir delsimas sąmoningas, ar net veikiamas iš šalies?). V. Landsbergis pareiškė negirdėjęs apie tokią komisiją ir neturįs vilčių, kad dabartinė seimo dauguma ją sudarytų.

Apie 1000 NKVD aukų užkasta buvusio Tuskulėnų dvoro žemėje — pasakė per spaudos konferenciją J. Jurgelis, sau-

gumo tarnybos generalinis direktorius. (Tuskulėnų dvoris prieš Petro Povilo bažnyčią kitoje Nėries pusėje, šalia VRM kultūros rūmų). J. Jurgelio nuomone čia turėtų būti palaidoti ir 1946 m. spaile pabaigoje nužudyto vyskupo V. Borisevičiaus palaikai.

"Tu niekad nemirsi ir niekada nemirsi, bet būsi amžinai tautos širdy" — Doniaus Remio eilutės tinka prisimenant Sausio 13-osios aukas. Sausio 13-sios minėjimas vyko 18 val. prie televizijos bokšto ir prie radio ir televizijos komiteto, 20 val. prie seimo rūmų (dalyvavo respublikos prezidentas), 19 val. — šv. Jono bažnyčioje J. Bramso "Vokiškas requiem", 1 val. nakties ten pat gedulingas koncertas "In memoriam". Kitą dieną 10 val. ryto — iškilmingas seimo posėdis, dalyvaujant žuvusiųjų artimiesiems, Lietuvos prezidentui, seimo ir vyriausybės nariams, signatarams, ambasadoriams, bažnyčių vadovams, kviestiniams; 12.30 val. — mišios katedroje, 14.30 val. apeiga Antakalnio kapuose (dalyvavo prezidentas, seimo, vyriausybės nariai), 19 val. A. Dvoržako "Requiem" operos ir baleto teatre.

Universiteto rektoriaus šaukimas, kreipimasis į Lietuvos politikus ir intelektualus. Rolandas Pavilionis rašo: "Lietuvos dvasia merdi, nes šiandien ji jaučiasi atstumta, nereikalinga (...) ir paniekinta (...). Lietuvos dvasia šiandien darosi vis svetimesnė Lietuvos kūnui". Universiteto rektorius įkvėptai kviečia, jei dar išsaugojame dalelę savigarbos, "dvasia negali pralaimėti", neileiskime švesti naujesiems turto stabmeldžiams bei politikos demagogams pergalės. Tikėjime, "kad tik dvasia suteikia kūnui buvimo prasmę".

Kardinolo Vincento Sladkevičiaus kreipimasis į Lietuvos prezidentą ir seimo pirmininką: "Su dideliu nerimu stebime Lietuvoje plintantį nusikalstamumą ir bejėgiškas vyriausybės pastangas jį sutramdyti". Pareiškime keliamas valstybinės televizijos rodomų programų, propaguojančių seksą, smurtą, pasekmės, prašoma padaryti visa priemonių įstatymų, užtikrinančių masinės komunikacijos priemonių moralinį švarumą.

Pirmą kartą pasaulyje per Beringo sąsiaurį slidėmis keliauti iš Azijos į Ameriką rengiasi du lietuviai, 40 metų amžiaus Vladas Vitkauskas, pernai įkopus į Everestą ir 37 metų Julius Gudavičius, gimęs Igarkoje, gerai pažįstas Šiaurę. Išvykti rengiamasi apie vasarą 12 d.

G. Gustaitė

Šiame numeryje:

Tautą jungiantis rūpestis

Tarp reformų, nusivylimo ir pasenusių stabdžių

Lietuvos žingsnis į Vakarus

Ne viskas naudinga, kas Rusijai patinka

Lietuva lenkų spaudoje

Važinėja brangiais automobiliais, o ilgis socializmo

Naujos prošvaistės ateities

Tėvynės sąjungos Kanados skyriaus atstovai Vilniuje

Laivai plaukia iš Klaipėdos

Didėja ir stiprėja Lietuvos laivynas

Šešioliktoji lietuviška divizija ir žydai

Prisiminimai žydų genocido 50 metų sukaktį minint

Nešvari OSI veikla

Izraelio teismas atmetė šališką spaudimą

Lietuvos vidaus silpnybės

Tikrovė ir klaidingi valdžios aiškinimai

"Kai atleidimo prašome"

Poetas iš Lietuvos kviečia vykdyti Dievo valią

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
 Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20,
 mėnesio – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai
 nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją.
 Skelbimai nuosimam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
 redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
 darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
 is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in
 December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672.
 U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular
 \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage
 paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
 žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send
 address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3.
 Printed in Canada.

Lietuva lenkų spaudoje

Skautas negeria ir nerūko

Lenkų katalikų savaitraštis "Lad" rašo, kad Lietuvoje darbuojasi 11 lenkų kunigų iš Lenkijos. Kadangi Lietuvoje yra 33 parapijos, kuriose pamaldos vyksta tik lenkų kalba ir, kol jų parapijų lietuviai nepareiškia noro melstis savo gimtąja kalba, lietuvių kalbos mokėjimas nėra būtinas. Garsiausi šios dvasiškių grupės nariu yra kun. Dariusz Stanczyk, kuris Lietuvos lenkamis teikia ne tik religinius patarnavimus, bet reiškėsi ir visuomeninėje veikloje. Rytų Lietuvoje jis suorganizavo 18 skautų draugovių (400 narių) ir joms vadovavo. 1993 m. gruodžio 3 d. kun. Stanczyk netikėtai atsisakė savo visuomeninės veiklos ir vadovavimo skautams. Apie tai jis pasisako "Kurier Wileński" 1993 m. gruodžio 10 d. laidoje:

"Dažnai kunigas yra tik parengimų, išvykų ir pramogų organizatoriumi ir tik nedaugelis pasirenka gilesnį religinį gyvenimą. Dėl to gaunasi mūsų skautijos tam tikras dvasinis ir moralinis pasimetimas. Man yra skaudūs vis dažnesni melo, nenuoširdumo ir pagarbos stokos man, kaip dvasiškiui, pasireiškimai. Be to, kai kurios vyrų draugovės mano, kad kapeliono paslaugos joms nėra reikalingos. Tokia nauja galvosena neprisi-deda prie broliško, vienybės bei draugiškumo ir naikina skautybės esmę. Nesu-prantu, kodėl daugelis skautų ir skaučių pastaruoju metu ramiai slepia nuo manęs ir taip pat savo tarpe toleruoja nevaržomą rūkymo ir alkoholi-nių gėrimų vartojimo augimą. Vyresniesiems griauant jaun-esniųjų pasitikėjimą kunigų klausiu: kas ir kokių būdu gali kurti ir išauklėti jaunas asmenybes, sugebančias tar-nauti Dievui, tėvynei ir arti-mui?"

Šis dvasiškio klausimas yra retorinis. Šiuo metu Lietu-voje, išskyrus dvasiškius, nėra jokio kito moralinio auto-riteto, kuris galėtų padėti žmo-nėms atskirti gėrį nuo blogio.

Kun. Stanczyk tarp kitko pa-sakė, kad Vilniaus kurija ne-darė jam jokio spaudimo, kad jis atsisakytų skautų vadovo pareigų.

Du Lietuvos poliai

1993 metų pabaigoje Varšuvos dienraščio "Życie Warszawy" korespondentas lan-kėsi Lietuvoje ir plačiai apa-rasė savo įspūdžius:

"Pozytyvias permainas, įvykus mums valdant, pajuto vi-

si" — sako Lietuvos seimo pir-mininkas Česlovas Juršėnas (LDDP arba laimėjusios pas-kutinuosius rinkimus, buvu-sios komunistų partijos narys), paliesdamas savo kabineto šil-tus radiatorius.

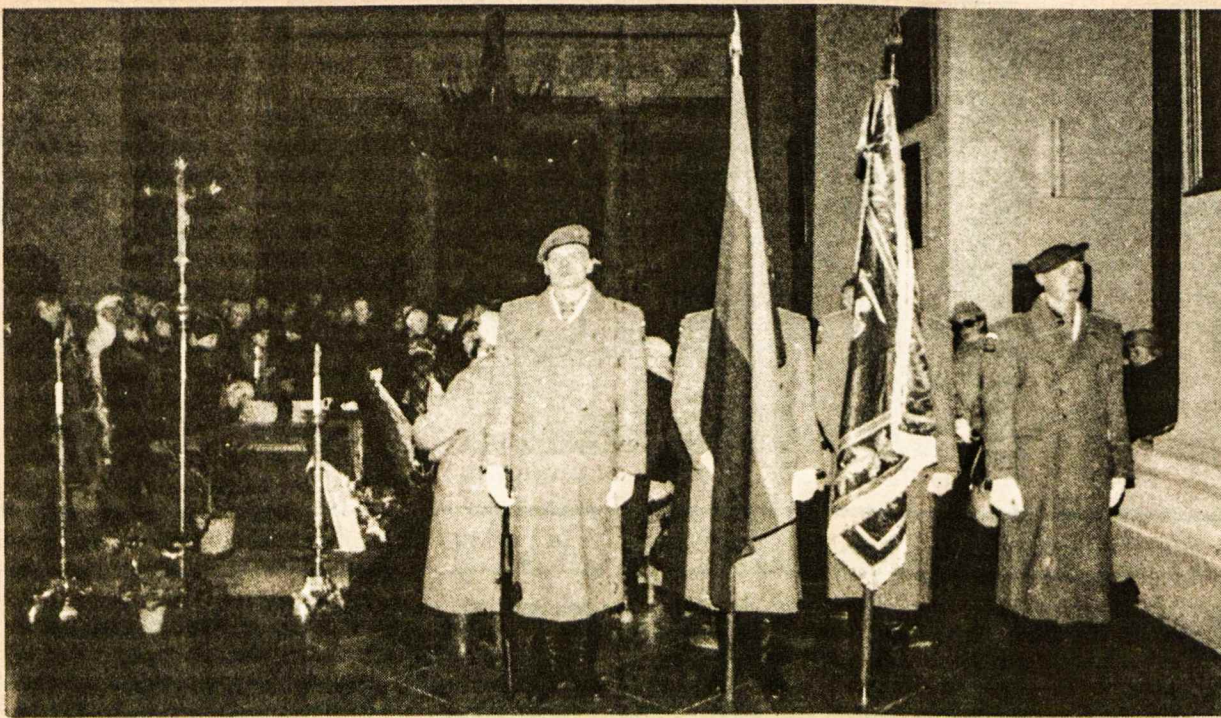
Toliau korespondentas ra-šo apie padėtį Zalavo kaime 60 km į šiaurės rytus nuo Vil-niaus: "Pastatė gyvena septy-nios šeimos — lietuviai, len-kai, rusai. 20-ties metų Nadiež-da Kublik yra rusė. Kaip ir visi kiti čia gyvenantieji dirba kol-choze. Ilgisi socializmo. "Anks-čiau galima buvo iš to pragy-venti, o dabar... Trūksta žo-džių", — sako su resignacija nuomodama ranka. — "Vakar mokėjo algas. Mano vyras už mėnesį darbo gavo 20 litų (4 doleriai), o brolis 35." (...) Za-lavo gyventojų požiūriu jų kol-chozas vis dar tebėra valsty-binis, nes jo pagrindiniu sa-avininku yra buvęs direktorius. 'Neva padarė kažkokią bend-rovę ar kooperatyvą, bet aš apie tai nesuprantu' — sako Nataša Bogdanova, kuri ėjo prie šulinio pasemti vandens, — "vieną žinau: sovietams val-dant buvo geriau". (...)

Oficialiai Lietuvoje nedar-ba nėra (apie 3%). Iš tikrųjų jis yra gigantiškas. Daugelis pramonės įmonių merdi. Yra išlaikomas išpūstas komunis-tinių laikų įdarbinimo lygis neatsižvelgiant į tai, kad žmo-nės dirba dvi-tris dienas per savaitę. Įmonės negali atleisti darbininkų, nes pagal bankro-tavimo įstatymą turėtų išmo-kėti dideles sumas atleisti-eisiams kaip kompensaciją. Ga-vosi paradoksas: įmonės yra per daug neturtingos, kad ga-lėtų bankrotuoti".

Tenka abejoti, ar Lietuvos kolchozininkai ir neoficialūs bedarbiai pajuto Juršėno skel-biamas pozityvias permainas. Tačiau, kaip rašo "Ž.W." yra turto salos: "Lietuva yra mil-žiniškų kontrastų kraštas. Ne-žiūrint superalyzuoto ūkio ir visuotinio skurdo didesnių miestų priemiesčiuose vyksta didelės statybos. Išliko ištai-gingų vilų gyvenvietės. Gat-vėmis važinėja vis daugiau vakarietiškių brangių automo-bilių, o neseniai atidaryti Mer-cedes, BMW ir kitokių brangių automobilių pardavimo salo-nai nesiskundžia pirkejų sty-giu".

Kas gi pajuto Juršėno pami-nėtas ir LDDP padarytas pozi-tyvias permainas? Vienas Mercedes automobilių par-davėjas sako: "Dažniausiai — tai yra privatus biznieri-ai, valdžios elito atstovai ir vals-tybinių įmonių direktoriai".

J.B.



Buvusio nepriklausomos Lietuvos kariuomenės vado gen. STASIO RAŠTIKIO, jo žmonos ir dukters palaikai 1993 m. lapkričio 20 d. atgulė Kauno Petrašiūnų kapinėse. Nuotraukoje palaikų pagerbimas Vilniaus arkikatedroje. Nuotr. J. Grikenio

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Paminėta Sausio 13-oji

ELTOS pranešimu, sausio 13 d. Vilniuje įvyko Lietuvos seimo posėdis, skirtas vadinamai Laisvės gynėjų dienai paminėti. Į posėdį buvo pakvies-tos žuvusiųjų šeimos ir inva-lidai, buvę sužaloti sausio 13 įvykiuose, diplomatai bei K. Bendrijos hierarchai. Seimo pirm. Č. Juršėnas susirinku-siems priminė, kaip 1991 m. sausio įvykiai suvienijo visus, kokios buvo tos tragiškos dien-os pasekmės. Seimo narys Andrius Kubilius pagerbė po-litinius kalinius, buv. KGB rū-muose protestuojančius prieš laisvės kovų menkinimą ir okupacijos pateisinimą bei pastangas sovietinę tvarką grąžinti. Seimas sutiko išleis-ti grupę narių, buvusių poli-tinių kalinių bei tremtinių, kurie išvyko išreikšti solida-rumą įteikiant protestuojan-tiems gėlių.

Lietuvos prezidentas A. Bra-zauskas pasakė kalbą ir įteikė Sausio 13-osios atminimo me-dalius. Vilniaus bazilikoje arkivys-kupas-metropolitas Audrys Juozas Bačkis koncelebravo Mišias ir pasakė pamokslą, ragindamas visus savo paga-rbą žuvusiems įprasminti pa-galba ir meile gyviesiems, nuskriaustiems.

Po Mišių iš arkikatedros iš-kilminga eiseną į Vilniaus An-takalnio kapines, kur palaido-ti Sausio 13-tosios žuvusieji, nuyko A. Brazauskas, seimo ir vyriausybės vadovai, užsie-nio šalių ambasadoriai, poli-tinių partijų bei judėjimų va-dovai. Nešė Dievo Motinos skulptūrėlę, prie kurios žmo-nės meldėsi 1991 sausio 13-to-sios naktį. Vysk. Juozapas Tu-naitis sukalbėjo maldą už lais-vės gynėjus ir pašventino jų kapus.

Kovotojų atminimas taip pat buvo pagerbtas Kėdainiuose, Kaune ir Marijampolėje, kur jie buvo palaidoti. Krakūnų kaime, Medininkų pasienio punkte ir prie Seimo rūmų buvo padėtos gelės vietose, kur buvo nužudyti kiti tėvy-nės gynėjai.

Prie televizijos bokšto vai-niką padėjo devynių kilomet-rų tradiciniu bėgimo "Gyvybės ir mirties keliu" dalyviai. Jau treči metai Sausio 13 paminėti vyksta bėgimas nuo Antakal-nio kapinių iki televizijos bokšto. Šiemet dalyvavo re-kordinis kačiūsis bėgikų — 700 iš Karo mokyklos, Polici-jos akademijos ir daug moks-leivių iš įvairių Lietuvos vie-tovių. Pirmuoju baigė užsie-nietis, JAV ambasados ryšių karininkas kapitonas James Voss, norėjęs išreikšti soli-darumą "su narsiaisiais lie-tuviais".

Tą dieną taipgi įvyko minis-terio pirmininko pasitarimas su seimo pirmininku Č. Juršėnu, kur A. Šleževičius užtik-rino, kad bus surasta galimy-bių daugiau padėti socialiai remtiniams žmonėms, ypač

nukentėjusiems ginant Lie-tuvos nepriklausomybę. Jiems bus įkurtas reabilitacijos centras Druskininkuose. Pa-žadėta svarstyti galimybę teik-ti lengvatinius kreditus trem-tiniams bei kitiems nukentėju-siems nuo sovietų ir išnagri-nėti kiekvieną konkretų Lie-tuvos laisvės gynėjo prašymą bei nusikundimą.

Besiruošiant Briuselio susitikimui

ELTOS pranešimu, pasikal-bėjime su Anglijos "SKY-NEWS", Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas išpėjo Vakarus, kad "trapi Baltijos šalių demokratija neturi būti užmirštama". Demokratijos plėtojimas visose valstybė-se turi būti priimamas vieno-dai, ne tik koncentruojant dė-mesį į Rusiją. Lietuvoje bijo-ma, kad Europos žemėlapyje brėžiama nauja linija, ir Bal-tijos kraštai vėl liks ne toje linijos pusėje. Spaudos kon-ferencijoje prezidentas teigė, kad sprendimas stoti į Šiaurės Atlanto sąjungą (NATO) nebu-vo staigus, o buvo pasitarta su Latvijos ir Estijos prezi-dentais ir gautas jų pritari-mas. Taip pat jis sakė, jog ne-galima tikėtis po Briuselio pasitarimo gauti konkrečią Lietuvos priėmimo datą.

Nauja seimo įstaiga

Sausio 11 d., ELTOS prane-šimu, buvo priimtas seimo kontrolierių įstatymas, ku-riuo bus tiriami skundai dėl valstybės ir savivaldybių pa-reigūnų neteisėtų veiksmų, piktnaudžiavimo ir biurokra-tizmo. Pareigūnai būtų "vals-tybės ir valdymo institucijų, savivaldybių tarybų ir valdy-bių bei jų padalinių darbuoto-jai ar įgalioti asmenys, ku-rie pagal savo pareigas atlie-ka organizacines, tvarkomą-sias ar administracines funk-cijas". Naujos įstaigos na-rius bei pagalbinį personalą paskirs seimas. Seimo kontro-lierių kompetencijoje neįsi-skaito tyrimas Lietuvos pre-zidento, ministerio pirminin-ko, seimo narių, valstybės kontrolieriaus, Konstitucinio teismo, Aukščiausiojo teismo ir kitų teismų teisėjų veiklos. Taip pat neleidžiama bus tirti vyriausybės bei vietos saviva-dos tarybų ir jų valdybų, kaip kolegialių institucijų, veiklos.

Dešiniosios partijos tariai

ELTOS žiniomis, sausio 6 d. įvyko opozicinių partijų va-dovų spaudos konferencija. Lietuvos tautininkų sąjunga kvietė kitas dešiniąsias par-tijas prisidėti renkant para-sius referendumui dėl pirma-laikio rinkimų. Pirmininko Rimanto Smetonos teigimu, valdančioji LDDP vykdo Lie-

tuvai pradžingą politiką, ir būtina ją pakeisti, o rinkimus būtų įmanoma surengti šie-met, gruodžio 18 d. Spaudos konferencijoje pateikta pavyz-džių, kaip LDDP ir oficialioji valdžia stengiasi sugrąžinti Lietuvą į sovietinę imperiją ir užgniaužti Lietuvoje kons-titucines laisves ir teises.

Anot Tėvynės sąjungos (Lie-tuvos konservatorių) pirmi-ninko ir seimo opozicijos va-dovo Vytauto Landsbergio, de-šiniųjų partijų renginių bend-ra tema yra "Lietuvos resovie-tizacijos procesas ir jo stab-dymo reikmė".

Nepriklausomybės partijos vadas Valentinas Šapalas pa-reiškė, kad jo partija taipgi sieks desovietizacijos įstaty-mo priėmimo.

Traukiniai aplenkia Lietuvą

RFE/RL (Laisvosios Euro-pos radijas) pranešė, kad gruodžio pabaigoje Rusijos gele-žinkelių tarnyba nukrei-pė traukinius, keliaujan-čius Maskva-Bialystokas, kad nevyktų per Lietuvą, o nuo va-sario 1 d. taip pat bus keičia-mi maršrutai St. Peterburgas-Berlynas bei St. Peterburgas-Varšuva aplinkiniu keliu. EL-TOS žiniomis, pakeitimų prie-žastimi laikomas traukinių vėlavimasis Lietuvos pasienyje dėl kontrolės tarnybų kaltės. Gruodžio mėnesį vė-lavo daugiau kaip 1000 Lie-tuvos sieną kirtusių tarptau-tinių keleivinių traukinių, o per sausio pirmas 11 dienų, pavėlavo 124. Sakoma, kad pa-sienyje traukiniai stovi va-landomis, nepaisoma tvarka-raščių, keleivių aprūpinimo. Šie klausimai bus aptariami suinteresuotų vadovybių at-stovų tarptautiniame pasita-rime Breste sausio 24-29 d.d.

Nustatytas kariuomenės išvedimas

RFE/RL agentūra praneša, kad 1993 m. gruodžio 27 d. Es-tijos užsienio reikalų minis-teris Trivimi Velliste priėmė Rusijos siūlymą išvesti kariuo-menę iki 1994 m. rugpjūčio 31 d., jeigu karių dauguma (iš vi-so yra 2400), ypatingai puolan-čiųjų ("assault") daliniai bus išvesti pirmoje metų dalyje. Velliste reikalauja, kad Pab-liski laivyno bazę grąžintų Es-tijai, bet pripažino, jog iki rug-pjūčio pabaigos būtų techniškai sunku atlikti išmontavimą ten esančių dviejų atominių reaktorių.

Latvijoje sausio 4 d. kabi-neto nutarimu bus priimta ta pati data 13.000 rusų kariuo-menės išvedimui. Taip pat už-sienio reikalų ministeris Georgs Andrejevs pranešė, kad bus aptariamas Skrun-

(Nukelta į 3-tią psl.)

PADĖKA AŲA VYTO BLAUZDŽIO

netekus, nuširdžiai dėkojame visiems už užsakytas Mišias, aukas labdarai, užuojautas bei karsto nešėjams už pagalbą. Taip pat dėkojame prisidėjusiems prie pusryčių ruošos bei ištiesusiems pagalbos ranką sunkiose valandose.

Jums visiems dėkingi —

Anelė Mačiulaitienė, dukra Liuda ir šeima

AŲA RIMUI STRIMAIČIUI

mirus,

žmoną GRAŽINĄ, dukras — SANDY, CINDY, LIDIJĄ su šeimomis ir visus gimines giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Anapilio moterų būrelis

AŲA RIMUI STRIMAIČIUI

mirus,

giliai užuojautą reiškiamo jo žmonai, dukroms, motinai, broliui ir kitiems giminėms —

Toronto Lietuvių namai

AŲA VLADUI KYBARTUI

mirus,

žmoną LIONĘ, dukteris, sūnus, jų šeimas, visus arti-muosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

M. Kvedarienė

A. V. Kvedarai

S. VI. Matukaičiai

AŲA SOFIJAI JUOZAPAVIČIENEI

1994 m. sausio 7 dieną mirus,

jos vyrui ANTANUI ir visiems giminėms bei artimie-siems reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Sudburiškiai

AŲA SOFIJAI JUOZAPAVIČIENEI

iškeliauvus amžinybėn,

jos vyrą ANTANĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Julė Aniol

Liucija Griškonienė

Zita Griškonytė

Dana Gusinskaitė

AŲA Buvusiam choristui ANTANUI DILKUI

mirus,

jo žmoną SOFIJĄ, taip pat choro narę, ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Prisikėlimo parapijos choras

AŲA ANTANUI DILKUI

mirus,

žmoną SOFIJĄ, dukrą BIRUTĘ BATRAKS ir jos vaikus — JURĮ, DAINĄ ir ANDRĮ nuoširdžiai užjaučiame —

Jonas, Kristina, Loreta ir Mikis Geniai

AŲA ANTANUI DILKUI

mirus,

žmoną SOFIJĄ, dukras BIRUTĘ, RASĄ ir sūnų KĘSTĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

V. ir P. Melnykai

D. ir G. Rocca

J. ir M. Gabriel

AŲA ANTANUI DILKUI

mirus,

žmonai SOFIJAI, dukroms, sūnui ir jų artimiesiems reiškiamo giliai užuojautą —

D. Klibingaitienė

N. Kuprevičienė

A. Bričkuvienė

R. Venslovaitienė

L. R. Steer

A. C. Wasowicz

AŲA BRONIUI AUŠROTUI

mirus,

broliui VYTAUTUI ir žmonai SIGITAI bei jų šeimai, arti-miesiems, giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

V. Urbonas

M. R. Rusinai

Sunkioje atsiskyrimo valandoje,

AŲA KOSTUI LUKOŠIUI

mirus,

žmoną BIRUTĘ, gimines ir artimuosius giliai užjaučia —

Kanados lietuvių fondas

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
 meniškai įraš
 knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
 3333 Grassfire Cres., Mississauga,
 Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412



Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) visuotinio suvažiavimo proga 1993 m. gruodžio 12 d. Vilniuje arkikatedros klebonas mons. KAZIMIERAS VASILIAUSKAS šventina sąjungos vėliavą. Šalia stovi TS valdybos pirm. GEDIMINAS VAGNORIUS (kairėje) ir TS pirm. prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS (dešinėje)

Naujos prošvaistės ateičiai

Iš pokalbio su neseniai iš Vilniaus grįžusiais Eugenijum Čuplinsku ir dr. Rymantu Petrausku po Tėvynės sąjungos suvažiavimo

GABIJA PETRAUSKIENĖ

Stebint Lietuvos politinio bei visuomeninio gyvenimo raidą, pastebimas didelis margumynas. Vyksta įvairių įvairiausių grupuočių organizavimas į atskirus vienetus. Neveltui lietuviams pritaikomas posakis Lietuvoje ir išeivijoje – kur trys lietuviai, ten penkerios partijos! Tokiu pagrindu vystėsi Lietuvos politinio gyvenimo raida nuo pat Sąjūdžio įkūrimo laikų. Sąjūdžiui pavyko iš esmės nevieningus lietuvių suburti „po vienu stogu“, nes prieš akis buvo visiems gresiantis išorinis pavojus, ir „perestroikos“ dėka atsirado proga jam priešintis.

Tokiu būdu įvyko istorinis stebuklas – Lietuva taikiai būdavo išsikovojo nepriklausomybę. Ją atgavus, prasidėjo neįprastų laisvųjų laikotarpis. Laisvės neturėjusiems atrodo, kad laisvė tai visko leidimas visiems, be jokios atsakomybės, atskaitomybės ar drausmės. Kitaip tariant, laisvės vardan vystėsi anarchija, kurią ir dabar sunku pažaboti valstybės vystymo naudai. Atgavus laisvę, natūraliai atsirado ir galimybės bei troškimas visiems laisvai reikštis. Atsirado noras nevaržomai išsireikšti spausdintame žodyje – užtat, nepaisant ekonominio galimybių bei jos natūralių dėsnių, pasipylė įvairiausi laikraščiai, laikraščiai bei žurnalai. Atsirado noras turėti ir nepriklausomą televizijos stočių bei programų. Atsirado noras bendraminčiams burtis į įvairiausias politines partijas. Užtat praėjusiose rinkimuose į seimą 1993 m. lapkričio mėn. dalyvavo net 17 politinių partijų. Visa tai, natūrali reakcija į dešimtmečiais vykusį sukaustytą gyvenimą. Todėl dabar ypatingo dėmesio reikalauja naujas Lietuvos politinio gyvenimo vystymasis, kuris jau pradeda suburti panašaus mastymo vienus ir didesnio masto junginius. Tai politinio brandumo reiškinys.

Dešiniųjų jėgų subūrimas pradėtas seime 1993 m. pradžioje. Vytauto Landsbergio iniciatyva sukurta Tėvynės santaros seimo koalicija, per kurią suburtos dešiniųjų pažiūrų Lietuvos politinės partijos ir tokiu būdu atliekama per šį gausiausią junginį oficialiosios opozicijos funkcija, kuri demokratijos vystymui yra būtina sąlyga. Santara apjungia buvusio Sąjūdžio dešiniąsias grupes – tautininkus, krikščionis demokratų, Tėvynės sąjungą, Demokratų sąjungą, Politikaliųjų bei tremtinių

sąjungą bei kitus vienetus. Jau 1993 m. pavasarį patirtis parodė, kad būtina dar labiau politinės partijos pagrindu burti dešiniąsias jėgas bei vystyti jų augimą Lietuvos kaime, jaunimo tarpe bei miestuose. To darbo rimtai ėmėsi Tėvynės sąjunga. 1993 m. gegužės mėn. vykusioje suvažiavime jos vadu išrinktas Vytautas Landsbergis, o vykdomuoju pirmininku, buvęs Lietuvos premjeras Gediminas Vagnorius. Jie kartu ėmėsi rimto darbo, įjungdami ir išeiviją.

1993 m. pavasarį Vytauto Landsbergio apsilankymo proga Kanadoje įsisteigė Tėvynės sąjungos skyrius, kurio tikslas yra suteikti moralinę, finansinę bei idėjinę paramą naujai susibūrusiai dešiniųjų jėgų sąjungai. 1993 m. gegužės mėnesį Vilniuje įvyko sąjungos steigiamasis suvažiavimas. Tuo metu sąjungai oficialiai priklausė apie 800 narių. 1993 m. gruodžio 12-13 d.d. Vilniuje įvykęs Tėvynės sąjungos visuotinis suvažiavimas perpusmetį oficialiai jau pajėgė įregistruoti per 13,000 narių ir įsteigė skyrius visoje Lietuvoje – jie veikia 57 apylinkėse. Suvažiavime dalyvavo 915 rinktų delegatų ir keletas šimtų svečių bei spaudos atstovų, vos tilpo į Operos baletų teatrą Vilniuje. Toks stropus darbas bei dešiniųjų jėgų susibūrimas Vilniuje suvažiavime dalyvavusieji Eugenijui Čuplinskui bei Rymantui Petrauskui padarė įspūdį, jog čia labai rimta jėga, kuri Lietuvoje ateityje atliks svarbų vaidmenį.

Dalyvavusiems Kanados skyriaus atstovams ypatingą įspūdį padarė jaunųjų Tėvynės sąjungos organizavimas, politinis suvokimas bei jaunatviškas entuziazmas nelikti apatiškiems ar abejingiems Lietuvos ateičiai. Su jais daugiausia dirba du Tėvynės sąjungos seimo nariai – Laima Andrikenė ir Andrius Kubilius. Abu gavę politinės patirties užsienyje: Laima – Didžiojoje Britanijoje, Andrius – JAV-bėse. Suvažiavimo savaitės pradžioje Vilniuje vyko jaunimo (jaunimas laikomas iki 30 m. amžiaus) steigiamasis suvažiavimas, kuriame iš visos Lietuvos dalyvavo apie 300 rinktų delegatų. Baigę savo steigiamąjį suvažiavimą, jaunimo delegatai išijungė į Tėvynės sąjungos visuotinį suvažiavimą savaitės gale.

Didelį įspūdį taipogi padarė Europos dešinišiosios orientacijos politinių partijų parama, išreikšta jų atstovų dalyvavimu suvažiavime. Suvažiavime bei spaudos konferencijose reikėsi – Islandijos, Danijos, Norvegijos, Švedijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos partijų atstovai.

Tėvynės sąjungos pirmininko Vytauto Landsbergio kalba buvo konkreti, nusakanti faktus apie politinę Lietuvos padėtį ir kaip veikti ateityje. Vykdomojo pirmininko Gedimino Vagnoriaus kalba nušvietė vykdytinus darbus išsaugojant Lietuvos nepriklausomybę.

Landsbergio žodžiais, junta mas „galingas traukimas atgal į Rytus“! Pasak jo, Lietuvoje vyksta „moralinė bei politinė resovietizacija“. Abiejų kalbos sutiktos ovacijomis. Jiems buvo jautiama didelė parama ne tikai vyresniosios kartos, bet ypač jaunimo tarpe.

Po pietų suvažiavimo dalyviai susiskirstė į 6 darbo sekcijas, kuriose gvildeno pateiktus programinius siūlymus – Tėvynės sąjungos platformą: politinei sekcijai vadovavo Vytautas Landsbergis; ekonominei-socialinei sekcijai vadovavo Gediminas Vagnorius; teisinės reformos sekcijai – Vidmantas Ziemelis. Sekančią dieną, sekmadienį, buvo masinė eiseną Gedimino gatvę nuo Operos baletų rūmų, kuriuose vyko suvažiavimas, iki arkikatedros, kur vyko Tėvynės sąjungos vėliavos pašventinimo apeigos ir iškilmingos Mišios. Kitos dienos popietėje vyko balsavimas dėl Tėvynės sąjungos programos.

Kanados skyriaus atstovai grįžo pilni naujos energijos, idėjų ir entuziazmo. Ypatingo dėmesio susilaukė Kanados skyriaus idėjinis įnašas, ruošiant projektus socialinės rūpybos, švietimo bei pilietybės ir investicijų klausimais – tai buvo atpildas Kanados skyriaus pastangoms įsijungiant į suvažiavimo paruošiamuosius darbus. Visi ligišoliniai ženklai rodo – šis dešiniųjų jėgų subūrimas yra nauja prošvaistė Lietuvos ateičiai tikrosios demokratijos bei valstybingumo vystymo darbuose.

Pasinaudodamas numatyta seimo žiemos pertrauka, Kanadon atvyksta Tėvynės sąjungos vykdomasis pirmininkas Gediminas Vagnorius painformuoti visuomenę apie naują politinio gyvenimo raidą Lietuvoje bei aplankyti Kanadoje esančius skyrius. Grįžusieji Kanados atstovai organizuoja jo apsilankymą Kanadoje nuo sausio 14-24 d.d. Ketinama aplankyti St. Catharines, Hamiltono, Toronto, Delhi, Londono, Otavos ir kitas apylinkes.



Lietuvos Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) visuotiniame suvažiavime Vilniuje 1993 m. gruodžio 12 d. balsuoja Kanados skyriaus pirm. EUGENIJUS ČUPLINSKAS (pirmoje eilėje kairėje); šalia jo sėdi Anglijos atstovė EIMUTIS ŠOVA

Laivai plaukia iš Klaipėdos

B. STUNDŽIA

Laisvė ir jūra

Lietuva, patyrusi didelių nuostolių ir netekusi beveik pusės milijono gyventojų, pagaliau atgavo nepriklausomybę su Vilniumi ir Klaipėda. Gal tai ir per lengva buvo, kad laisvė lyg ir nebranginama. O 1918-1921 metais reikėjo menkai ginkluotiems savanoriams kovoti su bolševikais, lenkais ir bermontininkais. Be to, ir viduje bandė rengti perversmą lenkų karinė organizacija POW bei bolševikų sukurtyti kareiviai. Kovose dėl nepriklausomybės žuvo daugiau kaip tūkstantis savanorių. Ir tada, po karo, gyvenimas nebuvo lengvas, bet pamažu gerėjo.

Tuo laiku Lietuva buvo atstumta nuo jūros ir tik 1922 m., prarandant didesnę žemės plotą, mainais su latviais buvo atgauta Palanga ir Šventoji, o Klaipėdos kraštas buvo prijungtas 1923 m.

Sausio 13-toji nepriklausomoje Lietuvoje ir kurį laiką užjūriuose buvo iškilmingai minima. Tai istorinė diena – prisiveržimas į pasaulį, Klaipėdoje dar ir dabar toji diena prisimenama.

Dabartinis laivynas

Su nepriklausomybe dabar Lietuva gavo nemažą, nors ir senstelėjusį žvejybos ir prekybos laivyną. Kartu ir didelę (80%) rusakalbių darbuotojų grupę. Laivynams tvarkyti anksčiau buvo įsteigti departamentai Žvejybos prie Žemės ūkio ir Vandens transporto prie Susisiekimo ministerijų. Šiuo metu žvejybos laivynas dėl blogo vadovavimo baigia iširti. Prekybos laivyną tvarko Lietuvos laivininkystės valdinė bendrovė (anliška Lithuanian Shipping Company). Atrodo, kad bendrovė verčiasi be nuostolių, turi 45 laivus ir dar statosi naujų.

Reikia tikėtis, kad laivininkystės įstaigose ir laivuose laikui bėgant bus išstumta rusų kalba. Kol kas lietuvių kalba ten yra mažai girdima.

Kapitonai ir vardai

Taip pat ir tuzinas laivų pavadinimų rusų kapitonų vardais. Kai spaudoje užsimenama apie tuos vardus, bandoma teisingai, kad tie kapitonai būvę geri jūrininkai ir nieko blogo Lietuvai nesą padarę. Bet juk pasaulyje daug gerų kapitonų ne rusų. Buvo nemažai ir lietuvių kapitonų, vadovavusių Lietuvos laivams su lietuviškomis įgulomis. Tų kapitonų nenorima prisiminti. Atrodo, kad tai daugiau politinis, dar sovietinio galvojimo motyvas. Estai šiuo atžvilgiu laikosi daug tvirtėčiau.

Laivų prijungimas

Senesnieji jūrininkai prisimena, kai 1943 m. rugpjūčio 3 d., Leningrado uoste stovėjo Lietuvos Baltijos Lloyd laivai *Šiauliai*, *Marijampolė*, *Kretinga* ir *Utena*. Uosto vadovybė įsakė nuleisti Lietuvos vėliavas ir iškelti raudonas su kūju ir pjautuvu parodant priartimą Lietuvos įsijungimui į sovietinę imperiją. Įguloms atsisakius tai padaryti, nuo kranto į laivus buvo pasiųsti pasieniečiai, kurie pakeitė vėliavas. Taipgi perdažė ant kaminų buvusį Lietuvos Baltijos Lloyd ženkla.

Raudonoji taktika

Prieš 26 metus sovietai sudarė vadinamą „Lietuvos jūrų laivininkystės bendrovę“, anliška Lithuanian Shipping Company. Iš tikrųjų ta vadinama „bendrovė“ buvo tik Leningrado jūrų laivininkystės skyrius, o anliškas pavadinimas „Company“ buvo duotas tik užsieniui apgauti. Niekas ten lietuviško nebuvo. Tuo vardu siekta apeiti kai kuriuos JAV nuostatus, taikomus sovietinei laivininkystei.

Ta proga Rusijos laivininkystė atsikratė pasenusių laivų. Lietuvos žurnalistai turėjo girti sovietinius laivininkystės vadovus. Laivynui darbuotojus iš visos sovietinės imperijos parinko Maskvoje sėdintys biurokratai. Dėl viso ko pridėjo keletą ir iš Klaipėdos.

Nauji savi laivai

1993 m. 25-mečio sukakties proga, Lietuvos jūrų laivininkystės savaitraštis „Lietuvos jūreivis“ pateikė iš „plačiosios tėvynės“ surinktą pareigūnų sąrašą.

Atrodo, kad dabar Lietuvos jūrų laivininkystė išsiverčia be nuostolių. Buvo truputį sumažintos laivų igulos. Neaišku, ar tai palietė darbuotojus krante.

Turkijoje buvo nupirkti du laivai, kuriems suteikti *Min-daugo* ir *Algirdo* vardai. Rusijoje pastatyti kiti du laivai – *Mūša* ir *Vokė*. Baltijos laivų statykloje, Klaipėdoje bus (ar jau yra?) statomas 3000 tonų



Klaipėda – Lietuvos vartai į jūrą

laivas, kurio vardas turėtų būti *Vytautas*.

Buvusieji keltai, kurie anksčiau plaukiojo į Rytų Vokietijos Mukrano uostą, dabar jau perstatyti *Vilnius* plaukioja su keleiviais ir automobiliais į Vokietijos uostą Kyli.

Keltas *Kaunas*, perstatomas Hamburge, galės paimti daugiau kaip 200 keleivių ir nemažai automobilių, sunkvežimių bei autobusų. Su koku uostu šis keltas bus surištas žinių

dar nėra.

Motorlaivis *Šiauliai* gavo naują paskirtį plaukioj tarp Klaipėdos ir Švedijos uosto Atrus. Jei atsiras daugiau keleivių, gal gaus teisę užsukti ir į kitus Švedijos uostus. Beveik visiems laivams – prekiniams ir keltams – vadovauja rusakalbiai kapitonai. O yra lietuvių kapitonų, plaukiojančių Rusijos ir Ukrainos vandenyse. Kąži ar bandoma juos į Lietuvą atsikviesti?

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 2-ro psl.)

dos radaro stoties išmontavimo tvarkaraštis.

Žemdirbiai ruošiasi streikuoti

Sausio 6 d. laidoje, „Lietuvos rytas“ pranešė, kad Lietuvos ūkininkų sąjunga nutarė vasario 10 d. pradėti žemdirbių streiką. Sąjungos pirmininko profesorius Jono Čiulevičiaus nuomone, dėl žemų su-pirkimo kainų šiemet gali bankrotuoti beveik ketvirtadalis dabartinį 4.000 žemės ūkio bendrovių

Vadinamu „pieno streiku“ norima išsikvoti aukštesnės ūkio produktų supirkimo kainas, sumokėjimą už produktus laiku ir sulaikymą perdirbamosios pramonės monopolio. Ministeris pirmininkas A. Šležičius buvo susitikęs su streiko komiteto pirmininku ir pasakė spaudai, jog žemdirbiai turi konstitucinę teisę streikuoti, bet organizatoriai neturi teisės verstis žemdirbių streikuoti ar drausti jiems vežti savo produktus į perdirbimo įmones. Pasak jo, streikuotojai žada pristatinti ne į įmones, bet į turgavietes, o tai nėra streikas, nes jie ir iki šiol turėję pasirinkimą, kam parduoti.

Nors buvę įvairių nuomonių, ar visuose rajonuose visi pasirošę streikuoti, nutarta, kad streikas prasidės visoje šalyje iš karto. Prie jo daugiau kaip pusė šalies darbininkų prisidėtų. Darbininkų sąjungos garbės pirmininko Kazimiero Uokos nuomone, o streiko metu, kaimas ir miestas išmoks keistis produktais be tarpininkų.

Konsulatas Karaliaučiaus srityje

RFE/RL Inc. žiniomis, Radijas Lietuva paskelbė sausio 3 d., kad šį mėnesį bus atidarytas Lietuvos konsulatas Karaliaučiaus srityje. Karaliaučius (Kaliningradas) žada įsteigti ekonominę įstaigą Vilniuje, panašią, kaip Lietuvos pramonės ir prekybos ministerija turės Karaliaučiuje.

Vadų naujametiniai pasisakymai

ELTOS žiniomis, Baltijos kraštų prezidentai teigiamai įvertino praėjusius metus įvairiais atžvilgiais. Pasiekta politinė pažanga bei ekonominis atkūrimas, sustiprėję ryšiai su užsieniu. Išvesta Rusijos kariuomenė iš Lietuvos, kai kurie daliniai iš Latvijos ir Estijos. Jungtiniame savo kreipimeši vadai ragino savo valstybių gyventojus dirbti, kad 1994 metais būtų galima žengti dar toliau politinės bei ekonominės vienybės, taikos ir pastovumo linkme. Taip pat jie ragino Rusijos prezidentą Borisą Jelciną pilnai įvykdyti

Rūpi Baltijos valstybių saugumas

Kaip rašo „Lietuvos rytas“ gruodžio 23 d. laidoje, „Europos Bendrijos Taryba įpareigojo Europos komisiją aiškiai suformuluoti Baltijos šalių integracijos į EB principus“. Pasak Estijos ambasadoriaus Briuselyje C. Kull, šio sprendimo tikslas būtų „įtvirtinti saugumą Baltijos regione“. Toliau rašoma: „Santykius su Baltijos šalimis EB Taryba svarstė EB šalių ministrų iniciatyva, grindžiama rinkimų Rusijoje rezultatais ir jų įtaka Baltijos saugumui. RSJ

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

PRAKTIŠKIAUSIAS PINIGŲ PERVEDIMAS Į LIETUVĄ

Persiunčiant pinigines dovanas, palikimus, pensijas ir atliekant kitus finansinius reikalus su Lietuva, siūlome pasinaudoti mūsų patarnavimu, ilgamečiu patyrimu ir praktika.

Gavus užsakymą, išmokame jūsų nurodytam asmeniui arba organizacijai Lietuvoje skirtą sumą amerikie-tiškais doleriais arba anglų svarais.

PERVEDIMO MOKESTIS 3%, plus pristatymo ir iškeitimo išlaidos \$30. Už didesnius pervedimus kaip \$10.000 pervedimo nuosimtis yra mažesnis.

Z. Juras, / Baltic Stores & Co.,
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, ENGLAND
Tel. 081 460 2592 FAX 081 318 7643

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Prima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

LAISVOJE TĖVYNĖJE

BE AGUONŲ IR KANAPIŲ

Žiema yra smūgis Lietuvos narkomanams, nes jos mėnesiai pasibaigia sukaupus vietinės žaliavos — aguonų ir kanapių atsargos. Gruodžio pabaigoje prasideda įsilaužimai į vaistines ir ligonines bei kitas institucijas, turinčias narkotikų bei su jais susietų vaistų. Narkotinės medžiagos tiekiamą Lietuvon tada sustiprina ir vertelgos iš buvusios Sovietų Sąjungos pietinių sričių.

GUDŲ KARININKŲ IŠDAIGOS

"Lietuvos rytas" savo skaičiuojamąsias Gudių karininkų susivienijimo reikavimus: "Lapkričio 20 d. Minske įvykusio karininkų susivienijimo dalyviai kreipėsi į šalies ir pasaulio visuomenę, ragindami 'atkreipti dėmesį į Vilniaus klausimą — istorinį ir teisinį nesupratimą, dėl kurio sena Europos tauta neteko savo istorinės sostinės'. Kreipimėsi, be kita ko, teigiama, kad 'praėjo daugiau nei 50 metų, kai nusikalstamu Stalino ir Hitlerio suokalbui Vilnius buvo perduotas žemaičiams, praėjusio amžiaus pabaigoje pavadintiems lietuviais'. Anot pareiškėjų, 'atsaukus Molotovo-Ribbentropo paktą, Lietuva neteko teisės į Vilnių ir Vilniaus kraštą'. Baltarusijos karininkų susivienijimo pirm. Nikolajus Stankevičius BNS korespondentui teigė, kad 'kreipimėsi nereiškia teritorinės pretenzijos Lietuvai', o baltarusių reikalavimai panašūs į tuos, kuriuos Rusijai kelia Latvija ir Estija".

BOBELIS NENORI LITU?

Algis Vaškevičius "Lietuvos ryto" 1993 m. gruodžio 21 d. laidoje praneša, kad Lietuvos siejo narys dr. Kazys Bobelis prieš Kalėdas lankėsi Marijampolėje, susitiko su burmistru Algiiu Žvaliauskui ir priėmė beveik 30 marijampolėčių iš savo rinkiminės apylinkės. A. Vaškevičius rašo: "Marijampolėčiai daugiausia kreipėsi dėl to, kad nepajėgia įveikti biurokratiščių barjerų, siekdami susigrąžinti žemę, kai kas kreipėsi į Seimo narį kaip į gydytoją. Nemaža marijampolėčių, žinodami, kad jis išdalija savo Seimo nario algą, atėjo prašyti materialinės paramos. Šįkart Kalėdų proga K. Bobelis išdalijo apie 600 litų, o iš viso šiemet anot jo padėjėjos Vidos Vėžienės, sunkiai besiverčiantys marijampolėčiai buvo sušelpę trimis tūkstančiais litų iš Seimo nario algos. Į 'Lietuvos ryto' klausimą, kokie buvo jam šie metai Marijampolėje, K. Bobelis atsakė: 'Tai buvo geri metai. Tiesa, netrukio ir incidentų, buvau Marijampolėje ir apstumdymas, ir išplūstas, bet aistros aprimo, ir aš matau, jog ateityje galėsime normaliai ir nuosirdžiai dirbti kartu su marijampolėčiais". Atrodo, dr. K. Bobelis turi pakankamai dolerių. Jam, matyt, nereikia litais mo-

kamos algos. Vakarų pasaulyje taipgi būna parlamentarų, atsiakančių algos ar bent ją padidinančio papildomo. Tokiu atveju neatsiimti algos pinigai paliekami labdarai ar kitiems reikalingams. Tačiau toks parlamentarizmas jų viešai nedalyja savo rinkiminės apylinkės gyventojams. Juk daug kam galėtų kilti įtarimas, kad perkami balsai sekančioms rinkimams.

LIUDVICO RĖZOS DRAUGIJA

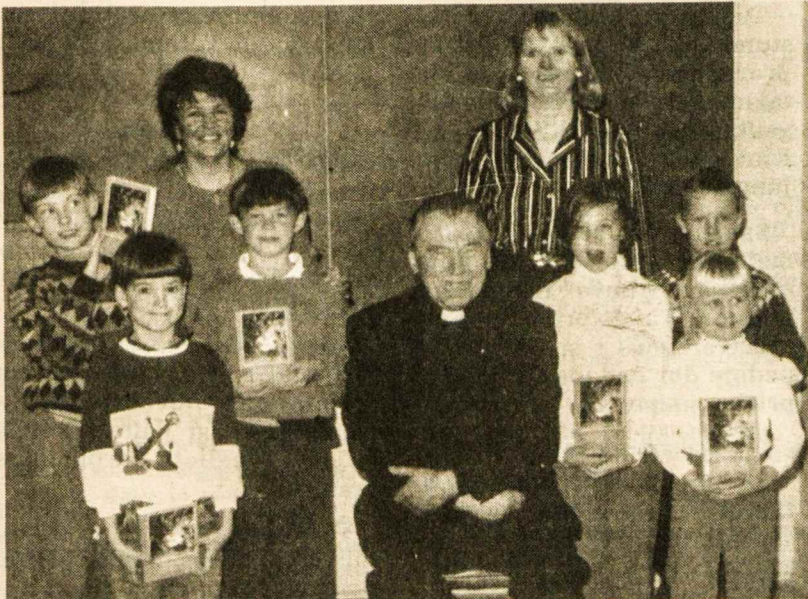
Būrys Karaliaučiaus lietuvių jaunimo, 1993 m. lapkričio 23 d. atėjęs į Liudvico Rėzos lietuvių kultūros draugijos susirinkimą, įsteigė jos jaunimo grupę. Jiems buvo išduoti Rėzos kultūros draugijos nario pažymėjimai. Jaunuosius narius sveikino draugijos vėteranas Jonas Remeika, buvęs draugijos pirm. Petras Augustis ir dabartinė pirm. Onutė Kruglikova. Karaliaučiaus lietuvių jaunimas žada siekti artimesnių ryšių su Lietuvos jaunimu. Steigiamajame susirinkime buvo ir svečių iš Kauno — lietuvių jaunimo bendrijos "Lituanica" pirm. Gintautas Bukauskas, "Lituanicos" laikraščio redaguojanti poetė Jūratė Sučilaitė. Karaliaučiaus jaunimui jie padovanavo iš Kauno atvežtą Lietuvos vėliavą. Bendromis pastangomis paminėta Lietuvos kariuomenės šventė, susieta su jos atkūrimo deimantine sukaktimi. Šių metų iki 1993 m. gruodžio vidurio buvo renkamos lėšos Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenei. Mat ten dabar sunkiose sąlygose veikia 8 rajoninės lietuvių draugijos, 24 lituanistinės sekmadieninės mokyklos, turinčios 23 mokytojus. Finansinės pagalbos taipgi reikia Ragainėje statomiems lietuvių namams, ten ir Tilžėje statomoms katalikų šventovėms.

LIETUVIŠKAS CUKRUS

Lietuvos cukraus fabrikai neįstengia parduoti savo gaminių. Iki 1993 m. gruodžio mėnesio fabrikai turėjo sukaupę 56.000 tonų cukraus, o pardavė tik 4.500 tonų. Cukrus krauna, bet jam nepritaikytas drėgnas patalpas. Jo kokybė krinta, o padėti nėra kur. Lietuviškas cukrus neturi paklausos. Seniausias Lietuvoje yra Marijampolės cukraus fabrikas. Jame apsilankiusi "Tiesos" atstovė Rima Kazakevičienė rašo, kad visus planus aukštyn kojom apvertė ekonominės problemos. Fabrikas priėmė cukrinius runkelius, pagamino cukrų, bet jo nepardavė ir neturi pinigų atsilyginti žemdirbiams. Skola runkelių augintojams jau yra pasiekusi 21.000.000 litų. Nuo 1993 m. gruodžio 1 d. ta skolą padidina mėnesinė 4% bauda už pavėluotą atsiskaitymą. Iš ko ją mokėsi, jei nėra pinigų net ir fabriko darbininkų algoms. Jos jau pusę metų išmokamos mėnesiu vėliau. Š. m. sausio ir vasario mėnesiais planuojama atleisti 140 tarnautojų ir darbininkų, kurių lig šiol fabrikas turėjo 640. Atleidimai palies ir vadovaujančią personalą. Pagrindinė priežastis — trūksta žaliavos, nėra pinigų. Marijampolės cukraus fabrikas planuoja persitvarkyti į sezoninę įmonę. Nuolatiniams darbu bus paliktas tik darbininkų branduolys, kuris vasarą sutvarkys įrenginius bei gamybos patalpas. Reikėtų normų ir muto tarifo Lietuvon įvežamam cukrui. V. Kst.



Kalėdų eglutė Otavoje — Dr. Vinco Kudirkos šeštadieninė mokykla pasirodė su vaidinimu "Ežys"



Otavos Dr. Vinco Kudirkos šeštadieninės mokyklos mokiniai džiaugiasi naujomis šv. Rašto knygomis, padovanotomis kun. dr. V. SKILANDŽIŪNO. Stovi iš kairės mokytojos VIRGINIJA RUSKIENĖ ir RŪTA KLICIENĖ

Hamilton, Ontario

PRISIMINDAMI MIRUSIUOSIUS ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukuoja a.a. *Emilijos Lengnikienės* atminimui: \$25 — Hamilton lietuvių pensininkų klubas, J. E. Bajoraičiai, S. P. Daliai; \$20 — J. G. Kristolaičiai, X. Y., J. R. Pleiniai; \$10 — P. I. Zubai, P. M. Šiuliai, K. S. Karaškos, P. S. Kanopai. A. a. *Vlado Kybarto* atminimui aukuoja \$20 — Marija Guja. Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. KLF

A. a. **VL. KYBARTO** atminimui per KLFK dr-ją Hamiltono aukojimo stovybos fondui "Vaiko tėviškes namai": \$50 — S. S. Rakšaičiai; \$45 — Alec Murray Real Estate bendradarbiai; \$20 — J. J. Jokubynai, J. Kežinaitis, M. J. Gimžauskai, M. Vaitonienė, J. Deveikis, O. Dramantienė, V. Matukaitis, S. Liudka, Z. Rykai; \$10 — V. Bartninkas, M. Kvedariene, p.p. Eismontai, D. Svazas, R. Choromanskis. Valdyba **REIKŠDAMI UŽUOJAUTĄ ARTIMIESIEMS**, vietoje gėlių, Pagalbai Lietuvos vaikams aukuoja: a.a. *Alekso Pauliaus* atminimui: \$20 — L. D. Stukai, M. A. Pusdešiai, A. F. Povilauskai, K. A. Žilvyčiai; a.a. *Vlado Kybarto* atminimui: \$75 — Shirley DeRubeis; a.a. *Aleksandro Crugale* atminimui: \$40 — A. P. Volungiai. Taip pat dėkojame V. ir A. *Stanevičiams* už \$485 auką, kuri buvo panaudota nusistoti invalidų kėdę į Lietuvą.

Visiems aukotojams dėkoja — PLV komitetas

PAGERBDAAMI ARTIMUOSIUS, Pagalbai Lietuvos vaikams aukuoja: a.a. *Vlado Kybarto* atminimui: \$50 — dr. S. Holick; a.a. *Rimo Strimailio* atminimui: \$15 — F. M. Gudinskai, E. J. Mažulaičiai; a.a. *Paul L'Ortye* atminimui: \$50 — A. K. Žilvyčiai; \$20 — M. D. Jonikai, Z. P. Sakalai; a.a. *Emilijos Lengnikienės* atminimui: \$20 — D. A. Kamačiai, O. B. Steponavičiai. Už aukas dėkojame. Valdyba

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ
REOMONTUS ir
ATNAUJINIMUS
virtuvės, vonias, rūsius
įrengimus, langus, duris
plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Salvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Sault Ste. Marie, Ont.

A. a. **ALEKSAS SKARDŽIUS** mirė 1993 m. gruodžio 19 d., sulaukęs 81 metų amžiaus. Liūdi giminės Lietuvoje. Velionis buvo pašarvotas O'Sullivan-Donnelly laidojimo namuose. Palaidotas iš St. Jerome šventovės gruodžio 22 d. Holy Sepulchre kapinėse. Religinės apeigas atliko kun. J. Hutton. Laidotuviams rūpinosi A. ir A. Vanagų šeima. Po laidojimo, dalyviai buvo pakviesti pietums į Mielli valgyklą. Velionis buvo nevedęs, ramaus būdo ir keletą metų dirbo lietuvių bendruomenės valdyboje. Lietuvoje tarnavo kariuomenėje. Kavalerijos dalinyje buvo viršila. Kanadoje dirbo Algomo plieno įmonėje čiaupų taisytoju. Jo atminimui Kanados lietuvių fondui surinkta \$290. Aukojimo: \$20 — E. Kutkevičius, J. Malskis, I. P. Umbrasai, D. V. Vainučiai, J. Valas, A. A. Vanagai, A. C. Vanagai; \$10 — E. Dabulskienė, P. G. DiBattista, B. S. Druskiai, I. P. Geniai, I. Girdzevičius, V. Goldbergas, L. Jakomaitienė, J. Kovščiauskas, K. K. Šlyžiai, M. Valius; \$50 — KLB Sault Ste. Marie apylinkės valdyba. Dėkojame aukotojams. V.V.

Windsor, Ontario

KLB WINDSORO APYLINKĖS visuotinis-metinis susirinkimas įvyko 1993 m. gruodžio 5 d., parapijos salėje. Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo valdybos pirm. N. Giedriūnaitė. Buvo aptarta metų veikla ir einamieji reikalai. Po pasitarimų, valdyba neturėjo jokios galimybės atstatyti dūrio. Susirinkimas vienbalsiai prašė valdybos pasilikti dar nors vieneriems metams. Susirinkusiųjų nuomone, jau eilė metų praėjo, kaip Windsoras neturėjo tokios veiklos valdybos, suruošiusios net tris renginius. Valdybą sudarė: Nijolė Giedriūnaitė — pirmininkė, V. Tautkevičienė — sekretorė, O. Vindašienė — išdėdinkė. Tuo pačiu buvo patvirtinta ir Revizijos komisija: B. Balaišis ir Alb. Tautkevičius. Valdyba tuo žemesi darbu. Gruodžio 19 d. suruošė tradicines Kūčias. Šventišką nuotaiką suteikė įvairūs valgiai Kūčių stalas, kuriam vadovavo O. Giedriūnienė, plotkilių pasidalinimas, bendras giedojimas kalėdinį giesmių ir laimės stalas. Kūčiose atsilankė Windsorio apylinkės lietuvių ir kaimyninio Detroito Šv. Petro parapijos klebonas Kazimieras Butkus su eile parapijiečių. Klebonas K. Butkus sukalbėjo maldą, palaimino Kūčių stalą, plotkiles ir visus susirinkusius. Nuotaika buvo pakili ir šventiška. Kalėdų rytą šventovėje prie papuostų eglutės ir prakartėse, po ilgo laiko, suskambėjo kalėdinės giesmės. Valdyba dėkinga Laimai Tautkevičiūtei, kuri švenčių proga, namo parvažiavusi, vargonais grojo ir su choristais kartu giedojo. Valdyba

Winnipeg, Manitoba

A. a. **VYTAUTAS DARGUŽAS**, 79 m. amžiaus, po ilgos ir sunkios ligos mirė 1993 m. lapkričio 24 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės palaidotas Elmwood kapinėse. Vytautas gimė Voveriškų kaime, Šiaulių valsčiu. Baigęs Šiaulių berniukų gimnaziją ir Klaipėdos prekybos institutą, įstojo į Karo mokyklą ir ją baigęs leitenanto laipsnį išėjo į atsargą. Į Kanadą atvyko 1948 m. ir iki išėjimo į pensiją dirbo Grant Motors bendrovėje. Buvo ilgametis parapijos komiteto narys ir nuolatinis sekmadienio ankstyvųjų Mišių skaitovas. Liūdesyje liko žmona Stefanija, duklė Lidija ir sūnus Rimas su šeima, daug giminų ir visi Winnipegio lietuviai. K.

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidojimo, sutvarkome gėrimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.50%
santaupas 2.00%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.50%
90 dienų indėlius 3.25%
1 m. term. indėlius 4.00%
1 m. term. ind. mėn. pal. 3.50%
3 m. term. indėlius 4.50%
5 m. term. indėlius 5.25%
RRSP ir RRRF (pensijos) 2.50%
RRSP ir RRRF ind. 3 m. 4.00%
RRSP ir RRRF ind. 5 m. 4.50%
RRSP ir RRRF ind. 5 m. 5.25%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 6.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"



LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

International Services Center (Tarptautinis paslaugų centras) Klivlande, vadovaujamas žurnalisto Algio Rukšėno, rūpinasi ateivių reikalais. Didelis klivlandiečių dėmesys tenka A. Rukšėno iniciatyva rengiamiems metiniams tautinių grupių festivaliams. 1993 m. lapkričio 27 d. penktajame festivalyje dalyvavo keturiolikos tautybių muzikos, dainos, šokių ansambliai bei atskiri programų atlikėjai. "Draugo" korespondentas V. Rociūnas 1993 m. gruodžio 17 d. laidoje nusišundžia, kad festivalyje šįkart jau nebuvo "Grandinėlių", tokių ankstesnių renginių nuolatines dalyvės. V. Rociūno pranešimu, "Grandinėlė" dabar neturi nei moksleivių-studentų, nei veteranų grupių. Deimantinę amžiaus sukaktį atšventins choreografa ir mokytoja Liudą Sagį jau anksčiau buvo pakeitusi Renė Motiejūnaitė-Booth. Susilaukusi kūdikio, ji savo dėmesį nukreipė šeimon. Jos padėjėja Audra Gedrytė išteikė. Senstelėjo ir aptingo reprezentacinės grupės šokėjai, kuriems dabar labiau rūpi studijos ir knygos. Pasak V. Rociūno, liko tik "Grandinėlės" vardas ir prisiminimai.

Vilties "Grandinėlės" ateičiai teikia Aidos Bubytės vadovaujama vaikų ir jaunų grupė, turinti entuziastišką nusiteikimą šokėjai. A. Bubytė yra Klivlando universitete pedagogiką studijavusi mokytoja, pradinėje mokykloje vaikus supažindinanti su kompiuteriais. Ji taipgi mokytoja ir lituanistinėje Šv. Kazimiero mokykloje, vadovauja mažųjų skaučių "Aguonėlių" skilčiai. A. Bubytei teko dirbti ateitininkų Maironio kuopos valdyboje ir netgi būti jos pirmininke. Ilgus metus ji yra šokusi reprezentacinėje "Grandinėlių" grupėje, o dabar yra pasiryžusi "Grandinėlę" grąžinti tautinių šokių arenon.

Argentina

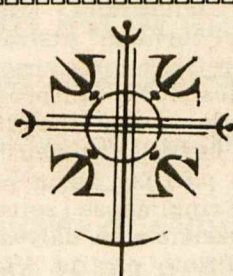
Argentinos lietuvių katalikų dabar jau nereguliariai leidžiamas laikraštis "Laikas" 1993 m. lapkričio 21 d. paminėjo keturiasdešimt penkerių metų sukaktį. Tėvai marijonai "Laika" leidžia Buenos Aires priemiestyje Avellanedoje. Minėjimas buvo pradėtas red. kun. Augustino Steigvilo, MIC, atnašautomis Mišiomis Ausros Vartų parapijos šventovėje. Oficiali minėjimo dalis įvyko parapijos salėje, pradėta red. kun. A. Steigvilos, MIC, trumpu įvadiniu žodžiu ir mirusių bendradarbių bei skaitytojų pagerbimu tylos minute. "Laiko" redakciją sveikino: ALOS tarybos ir Lietuvių centro pirm. Julius Mičiūdas, Susivienijimo lietuvių Argentinoje pirm. Arnoldas Vezbickas, merdincio "Argentinos lietuvių balso" leidėja Emilija Ozinskienė ir Senelių židinio pirm. Adomas Burba. Programą ispaniškoms ir lietuviškoms liaudies dainomis pradėjo Lietuvių centro moterų choras, vadovaujamas muz. Hugo Castro. Tautiniais šokiais jį įsijungė SLA ansamblio "Dobilas" jaunieji šokėjai. Amžiaus aštuoniasdešimtmečio proga

buvo pagerbtas darbštus visuomenininkas Zeferinas Juknevičius, Lietuvai išlaisvinti komiteto steigėjas, ALOS tarybos narys, radijo programos "Ecos de Lituanía" ("Lietuvos aidai") vedėjas. Sukaktuvininką Z. Juknevičių šiltais žodžiais pasveikino ALOS tarybos pirm. Julius Mičiūdas, o Vilniaus miesto herbą įteikė kun. Augustinas Steigvilas, MIC. Minėjimo dalyviai, susėdę prie vaišių stalų, jam sugiedojo "Ilgiausių metų".

Australija

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės deimantines sukakties minėjimą Sidnyje 1993 m. lapkričio 21 d. surengė vietinis ramovėnų skyrius. Mišias, skirtas žuvusiems ir mirusiems kariaus, Šv. Jokimo šventovėje atnašavo kun. Povilas Martūzas. Paskaitą minėjimą skaitė Juozas Almis Jūragis. Dainų programą atliko "Ketvertukas" — gitaristė V. Muscinskienė, dainininkai A. Savickienė, V. Račkauskas, P. Andriukaitis ir Justino Ankaus diriguojamas "Dainos" vyrų choras.

ALB Sale vietovės seniūnija 1993 m. lapkričio 27 d. paminėjo veiklos keturiasdešimtmetį. Vietinio vienuolyno koplyčioje šiai sukaktiai skirtas Mišias atnašavo iš Melburno atvykęs kun. dr. Pranas Daukyns. Mirusių seniūnijos narių pavardes perskaitė seniūnė Elena Eskirtienė. Oficialioji minėjimo dalis buvo surengta jos namuose. Šia proga prisiminta ir Lietuvos kariuomenės atkūrimo deimantinė sukaktis. Pirmieji pokario lietuviai Sale vietovės atvyko 1948 m. dirbti vietinėje ligoninėje. Darbu visi buvo patenkinti, tik labai pasiilgo žinių apie lietuvius ir Lietuvą. Tada visi nudžiugo, kai juos pasiekė rotatoriumi atspausdinti pirmieji J. Glušausko redaguoti "Australijos lietuvių" numeriai. Paaškęjo, kad netoli yra ir kitų lietuvių. Aukų prašėnčiam "Australijos lietuviui" visi sudėjo po vieną svarą. Prie Sale vietovės buvo šeimų stovykla, kurios dvasinius reikalus tvarkė kun. Vytautas Balčiūnas, OFM, tautiečius skatines važiuti į JAV ar Kanadą. ALB Sale apylinkė buvo įsteigta 1953 m., pirminku išrinkus dabar jau mirusį Vytautą Žižį. Religiniais reikalais pradėjo rūpintis iš Džylongo (Geelong) atvykstantis kun. dr. P. Bačinskis. Lietuvių skaičių sumažino sutarčių atlikimas. Tada ALB apylinkė buvo pertvarkyta į seniūniją. Po V. Žižio seniūno pareigas ėjo Vincas Žemaitis, Juozas Diliūnas, o nuo 1966 m. — dabartinė išstvergiama seniūnė Elena Eskirtienė, ALB seniūnijos sukakties keturiasdešimtmečio minėjime gavusi daug gėlių.



"Dievas teikia mums meilę,
kad mlytume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.
\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą. Oro linija \$4.00 kg
Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu vienam adresatui iki 50 kg tik \$14
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Siuntiniai apdrausti \$100.00
Galima apdrausti ir papildomai
* Pristatome Lietuvoje traktorius ir padargus

Pristatom JAV dolerius į rankas 4% plus pristatymas
Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas
* Siunčiant palikimus arba didesnes sumas yra nuolaida. Taip pat galime nuvežti į Lietuvą ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą
* Jums važiuojant į Lietuvą ilgesniam laikui galime Jums pasiūlyti pensijos pinigų.
Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Mildra Trumpickai (905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (905) 871-1799
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai (514) 366-8259
Genė ir Vytautas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. (905) 643-3334 FAX (905) 643-8980

DĖMESIO PENSININKAMS
Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative — atstovė pensininkų aptarnavimui). JI NEMOKAMAI atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytieniei** tel. (416) 679-4578 Hamiltono.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
Turi patarnavimą pristatyti jūsų artimiesiems maisto kompleksus, sudarytus Lietuvoje. Pristatymas į namus nuo 5 iki 14 dienų nuo jūsų čekio gavimo. Atsiųsime jums pasirašytą pakvitavimą Lietuvoje.
SIUNTIŲS nr. 12
Dešra rūkyta 2 kg
Sūris olandiškas 1 kg
Miltai 4 kg
Cukrus 4 kg
Ryžiai 2 kg
Kruopos perlinės 2 kg
Makaronai 1 kg
Medus 1 kg
Aliejus 2 lt
Sviestas 250 gr
Silkės marinuotos 360 gr
Kava tirpstanti 100 gr
Asperinas (ASA 325 mg.) 200 tabl.
20 kg \$95.50
Kainos ir produktų sudėtis gali keistis kas 3 ar 4 mėnesiai, atsižvelgiant į Lietuvos rinkos kainas. Rašykite arba skambinkite dėl pilno sąrašo maisto kompleksų.
ŽIŪRĖTI PAGRINDINI SKELBIMĄ 4 psl.

Šešioliktoji lietuviška divizija ir žydai

Tokiu pavadinimu prof. Dovo Levino straipsnį 1993. VIII. 4 išspausdino "Vakarinės naujienos" Lietuvoje

Laikraščio redakcija straipsnio pradžioje supažindina su autoriumi, Jeruzalės universiteto profesoriumi, kaip vienu žymiausių Antrojo pasaulinio karo istoriku.

Dov Levin gimė 1925 m. Kaune, 1941-1943 m. dalyvavo pagrindiniame antifasistiniame judėjime Kauno gete, o 1943-1944 m. kovojo komunistų partizanų būryje. 1946-1949 m. dalyvavo Izraelio kovose su arabais, būdamas garsaus pulko "Arelas" žvalgu. 1949-1954 m. studijavo ir baigė Jeruzalės universitetą. 1988 m. tapo šio universiteto profesoriumi, kur vadovauja dabartinės žydų istorijos skyriui. Parašė 8 knygas, apdovanotas mokslo ir literatūros premijomis.

Susipažinimui autorius straipsnio kopiją atsiuntė "Tėviškės žiburiams".

Nors divizija turėjo lietuvišką pavadinimą, kaip rašo Dov Levin, bet lietuvių joje palyginti nebuvo daug, vyraavo žydai. Karui prasidėjus, lietuvių į Rusiją pasitraukė apie 7,000, o žydų, įskaitant moteris ir vaikus, — 15,000.

Iš lietuvių buvo sudarytos artilerijos ir minosvaidininkų pulko dalys bei paskirti viduriniųjų bei vyriausiųjų grandžių vadai. Didžiausią divizijos karių nuosimtį sudarė žydai, daugiausia gimę Lietuvoje, 1941 m. birželio gale spėjė pasitraukti į Rusiją.

Jau pačioje karo pradžioje žydai siūlėsi įsijungti į Raudonąją armiją. Bet nenorėdai jų priimti, paaiškinant, kad "dar neatėjo laikas jus mobilizuoti". Pasak autoriaus, apvilti "savanoriai" turėjo apsigyventi kolūkiuose ir miestuose. Kai kas bandė slapta pereiti Irano ar Afganistano sieną ir pasiekti Izraelį.

1942 m. sovietų kariniai komisaraiat išveiviams iš Lietuvos pradejo siūsti šaukimus stoti į kariuomenę. Žydai atsiliepė entuziastingai. Balachos miestelyje ir gretimuose Gorkio srities rajonuose buvo pradėta sudaryti Raudonosios armijos lietuviškoji divizija.

Pirmaisiais mėnesiais žydai kariai sudarė aiškią daugumą, suburti šaulių grupėse ir pagalbinuose padaliniuose. Daug žydų, vyrų ir moterų, tarnavo medicinos batalionuose ir lauko ligoninėse, o taip pat inžineriniuose padaliniuose.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

SPRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Žydų būklei divizijoje turėjęs teigiamos įtakos mokėjimas kalbų, aukštas jų išsilavinimas bei profesinis lygis, sėkmingas karinių reikalavimų įvykdymas ir patikimumas.

Nemažai divizijos vyriausiųjų vadų buvo lietuviai, tačiau, laikui bėgant, žydai sudarė rimtą kokurenciją neįžydamas. Dauguma žydų kalbėję lietuvių ir rusų kalbomis, tai jie korektiškai galėję palaikyti santykius su pulko kariais. Be to, lietuvių žydus laikę savo kraštiečiais ir nelaimės broliais svetimoje žemėje.

Žydai taipogi išsaugoję savo tautines ir kultūrinės tradicijas. Jidiš buvusi pagrindinė šnekamoji kalba kasdieniniame gyvenime. Retkarčiais ja buvo duodami ir karo įsakymai, nes vadas ir pavaldiniai juk buvę žydai!

Buvo rengiami saviveiklos vakarai. Pasitaikius progai, žydų kariai atvirai galėję ir pasimelsti. Keletą kartų žuvę draugai buvo palaidoti žydų papročiais. Aplamai, žydų savijauta buvusi iš esmės teigiama ir gana tvirta. Tačiau žydus ypač gąsdino pateikimas į vokiečių nelaisvę. Visi žinojo, kas jų ten laukė. Tarp jų buvo vieninga nuomonė: "žydai priešui nepasiduoda".

Taip pat žydus jaudino Lietuvoje likusių giminių bei artimųjų likimas. Tarp žydų karių buvo susidariusi nuomonė, kad dalyvavimas kovos veiksmuose yra šventa pareiga.

Divizijos vadovybė naudojo tradiciniais Lietuvos žydų šeimyniniais ryšiais su jų giminačiais visame pasaulyje. Buvo skatinama susirašinėti su giminačiais Amerikoje, Pietų Afrikoje ir Izraelyje. Laiškai turėjo priminti apie būtinumą sudaryti antihitlerinės koalicijos kraštų sąjungininkų antrąjį frontą. Tokiu būdu lietuviškoji divizija buvusi lyg Sov. Sąjungos bei pasaulio žydų ryšių centras. Divizija sudariusi tam tikrą autonomiją žydų kariams, kur galėjo atsikleisti žydų sugebėjimai ir jų narsumas. Šimtai liudijimų esą byloja apie tai, kad žydai, eiliniai ir vadai, "įrašė garbingą puslapį į Lietuviškosios divizijos karinės šlovės metraštin".

Lietuvis, 167 pulko vadas, neslėpęs savo jausmų: "Per pratybas aš negalėjau pastatyti žydų ant kojų, o mūsųje buvo neįmanoma jų paguldyti. Jie stačiomis ėjo į ataką".

Žydų narsumą, pasak straipsnio autoriaus, buvo galima paaiškinti jų kerštu už "fašistų susidorojimą su jų giminačiais, artimaistais bei žydais apskritai". Kovos įkarštyje buvo galima išgirsti šūkius jidiš kalba: "Briders far unzers tates un mames" (Broliai, už mūsų tėvus ir motinas!).

Profesorius redakcijai atsiuntė ir Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko asmeninį įvertinimą:

"Gerbiamas Pone Dovo Levinai,

Tragiškais Antrojo pasaulinio karo metais Jūs pakėlėte ginklą prieš fašistinius okupantus, kurie masiškai naikino žydus. Jūsų narsi kova parodė pasauliui, kad ir baisus teroras nenuslopino didvyriškų žydų tautos tradicijų.

Minėdami Lietuvos žydų genocido 50-ąsias metines, mes suvokiame tuos liūdnius įvykius ne vien kaip žydų tautos, bet ir kaip visos Lietuvos tragediją. Ta proga patikinu Jus, kad Lietuva didžiai vertina ir niekada neužmirš jūsų žygdarbio.

Su nuosirdžia pagarba
Algirdas Brazauskas,
Lietuvos respublikos prezidentas
Vilnius, 1993 m. rugsėjo 22 d."

"TŽ" red. pastaba. Mūsų skaitytojai, sekę ilgas diskusijas "TŽ" lietuvių-žydų santykių klausimu, prisimena prof. Dov Leviną kaip vieną iš žydų, stipriai kaltinusių lietuvių už jų dalyvavimą Lietuvos žydų naikinime bei jų atsakomybę. Tą pačią liniją prof. Dov Levinas išlaikė ir savo straipsniuose bei knygose anglų kalba, sudarydamas įspūdį, kad žydų naikinime yra kalta lietuvių tauta.

Nešvari OSI veikla

POVILAS ŽUMBAKIS

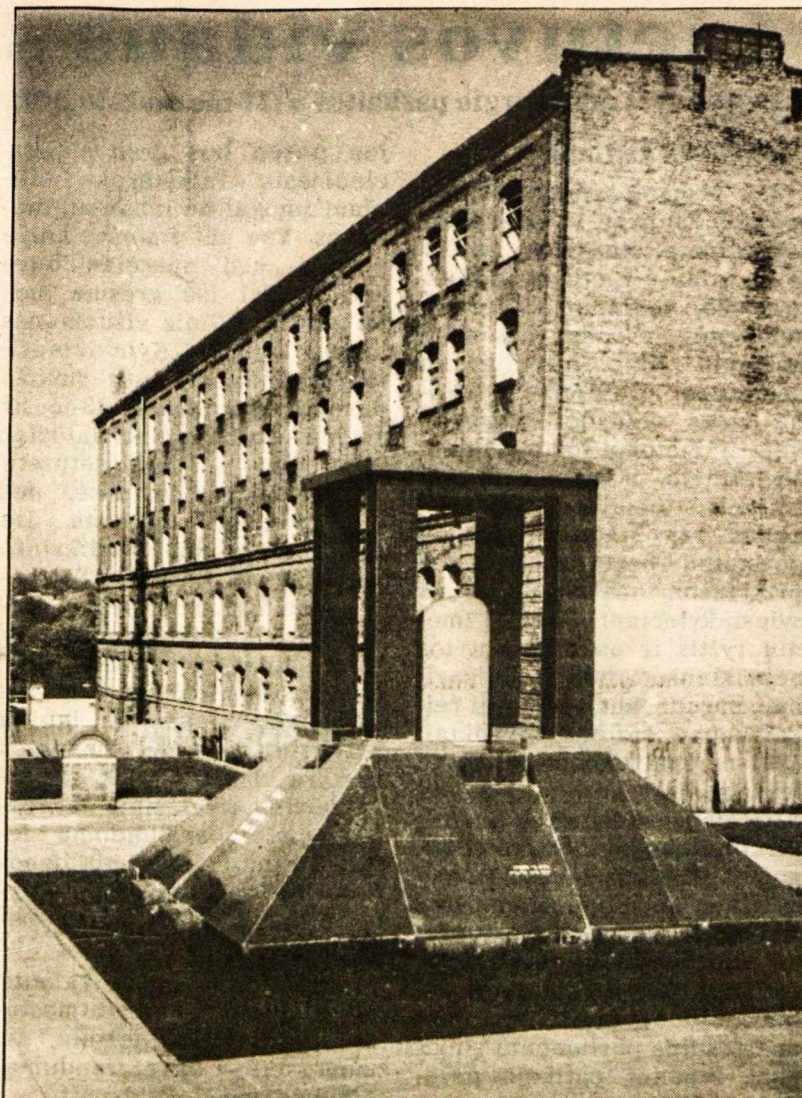
Šią vasarą J. Demjanjuko advokatai vyriausiam Izraelio teisme laimėjo svarbų sprendimą, pagal kurį žmogus, ilgus metus sėdėjęs kalinėje, nuteistas mirti, gavo leidimą grįžti namo.

Amerikos valdžia visai stipriai sulaukė jo grįžimą į Ameriką. Nepasisekė. Amerikos apeliacijos teismas privertė prezidento B. Clintono administraciją leisti Jonui Demjanjukui grįžti namo. Bet jo byla dar toli gražu nesibaigė. OSI pareiškė, kad Izraelio vyriausiojo teismo sprendimas buvo tik techniškas Demjanjuko laimėjimas.

Lapkričio 17-ją apeliacijos teismas paskelbė sprendimą, kuris liks Amerikos juridinėje istorijoje vienu svarbiausių. Jau dabar pasaulio spauda lygina J. Demjanjuko bylą su garsiąja Dreyfus byla. Dreyfus buvo neteisingai apkaltintas žydas, kurį ilgus metus persekiojo Prancūzijos teismai. O dabar atėjo eilė J. Demjanjukui Amerikoje.

Šiame sprendime teismas ribojasi tik ekstradicijos eiga. Prieš keletą metų tas pats apeliacijos teismas patvirtino žemesnio teismo sprendimą išduoti Joną Demjanjuką, vadina jį "Ivanu Žiauriu, Treblinkos žudiku", Izraelio teismui.

Tada teko dalyvauti William Buckley, jn., vedamoje TV programoje "Firing Line", su OSI pagrindiniu prokuroru Allan



1993 metais Lietuvoje buvo paskelbti žydų genocido atminimo metai. Vyko nemažai renginių. Vilniuje, Subačiaus gatvėje, buvo atidengtas paminklas čia nužudytų 400 žmonių atminimui. Už paminklo — vienas iš dviejų pastatų, prieš karą čia pastatytų žydų varguomenei apgyvendinti

Nuotr. Alf. Laučkos

kuri, mano nuomone, jau daugelį metų buvo virš normalių elgesio normų. Su Rytų europiečiais OSI elgiasi kaip nei viena kita valdžios agentūra. Normaliai, OSI veikla turėtų būti tikrinama JAV kongreso ir teisingumo agentūrų. Bet čia yra OSI... ji virš bet kokių politinių ir teisinių procedūrų. Ar tai naudinga Amerikos teisingumui? Ar tokia neetiška veikla nėra pavojingas precedentas?

Atsakymas yra aiškus. O teisingumo OSI prokurorų tikėtis neverta. Čia gi yra Amerika! OSI aukom yra geriau tikėti teisingumui bet kur kitur pasaulyje.

Nors Izraelio teismas nusprendė, kad J. Demjanjukas nėra tas "Ivanas Žiaurusis", Amerikos valdžia vis tiek bando jį deportuoti. Neva prieš 50 metų, bandydamas pasprukti iš Stalino nagų, J. Demjanjukas, kaip ir šimtai tūkstančių kitų pabėgėlių nuo sovietinių žudikų, davė melagingą parodomus. Amerikos teisingumui jokios priežastys nėra svarbios. Išrinkta auka negali pasprukti iš jų rankų.

O Klivlande, prie J. Demjanjuko namų, kas dieną demonstruoja maža grupelė fanatikų, kuriems Izraelio ir Amerikos teismų sprendimai ir J. Demjanjuko nekaltumas yra beverčiai.

Studijavę Amerikos teisinę istoriją, neraskite tokio pavyzdžio, kai visa valdžios veikla būtų pagrįsta kerštu, ne teisingumu. Amerikos teisingumo tradicijoje OSI liks kaip neišgydytas vėžys.

OSI įgaliojantis įstatymas

A+ A

EMILIJAI LENGNIKIENEI

mirus,

vyriui broliui šauliui ERNESTUI LENGNIKUI, dukrai DANUTEI bei visiems giminiams ir artimiesiems reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

A+ A

LILEI ZABULIONIENEI

mirus,

liūdesyje likusį jos vyrą BRONIŲ, sūnus RAIMONDĄ ir ALMŲ ZABULIONIUS nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Br. C. Pakštai

M. E. Zabulioniai

J. Zabulionis

M. Žaliauskas

A+ A

LILEI ZABULIONIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos vyrą BRONIŲ, sūnus — ALMŲ ir RAIMONDĄ su žmona nuosirdžiai užjaučiame —

Sofija Dilkienė

Jonas ir Birutė Aukštaičiai

Feliksas ir Vida Mockai

Liucija R. Venslovaitienė-Dilkutė

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tokių nepriklausomybės Rytų Europoj atgavusių valstybių veržimasis Š. Atlanto sąjungon liudijo jų nepasitikėjimą demokratėti bandančia Rusija. Ji sustiprino netikėtai politikoje iškilęs demagogas Vladimiras Žirinovskis, pradėjęs švaistytis didingais planais ir grasinimais. Š. Atlanto sąjungos vadai tų valstybių negalėjo priimti pilnateisėmis narėmis, vengdami Rusijos prez. B. Jelcino protestų. Joms tebuvo pasiūlytas bendradarbiavimas taikos siekiuose, paliekant atvirus duris ir Rusijos įsijungimui, kai ji bus atgavusi pilną kitų šalių pasitikėjimą.

Nauju smūgiu Bosnijos reikaluose ministeriui pirm. J. Chretienui tapo vadų konferencijoje iškilęs pranešimas, kad serbų apsuptoje musulmonų Serebnicos vietovėje yra 143 kanadiečiai kariai. Jų serbai neleidžia pakeisti kitais Jungtinių Tautų tarnybos kariais. Kanadiečių pakeitimą švedais serbai sustabė 1993 m. spalio mėnesį. Š. Atlanto sąjungos vadai nutarė perspėti serbus, kad tokiu atveju prieš juos gali būti panaudoti karo aviacijos lėktuvai. Sutikimą tokiai operacijai Jungtinės Tautos jau yra gavusios anksčiau, bet lig šiol juo nebuvo pasinaudota.

Ši nutarimą dabar bando sustabdyti ministeris pirm. J. Chretienas. Esą dėl aviacijos įsijungimo serbai keršydami galėtų susidoroti su Serebnicoje apsuptais kanadiečių kariais. Jis sakosi Otavon parsivežęs pažadą, kad lėktuvai kanadiečiams išlaisvinti galės būti panaudoti tik su jo sutikimu. Serbai dabar žada leisti kanadiečių pakeitimą olandų kariais. Jų motorizuotas batalionas Bosnijoje iš Olandijos išplauks tik sausio 21 d. Ministeris pirm. J. Chretienas buvo perspėtas, kad serbų pažadai negalima pasitikėti. Naujasis Kanados parlamentas posėdžius pradėjo sausio 17 d. Tad ministeris pirm. J. Chretienas dabar galės aptarti seniai žadėtą kanadiečių karių atitraukimą iš Bosnijos.

V. Kst.

Paieškojimas

Ieškomas Alfonsas Šaltys, Juozo, gimęs 1923 m. Vaiguvoje, Udvencio raj. Iš Lietuvos išvykęs 1944 m. Rašyti adresu: St. Ilgūnas, 40 Martinot Ave., Rochester, NY 14609-3803, USA.

Nori susirašinėti

Studentė iš Lietuvos, 19 m. amžiaus, mokosi Kauno technologijos universitete, Panevėžio fakultete, nori susirašinėti su bendraminčiais Kanadoje. Mėgsta piešti, keliauti, šokti ir dainuoti. Rašyti: Rasai Kiaugaitė, P. Širvio 5-19, 4820 Rokiškis, Lietuva.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltonė ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 880 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščio.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmdadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

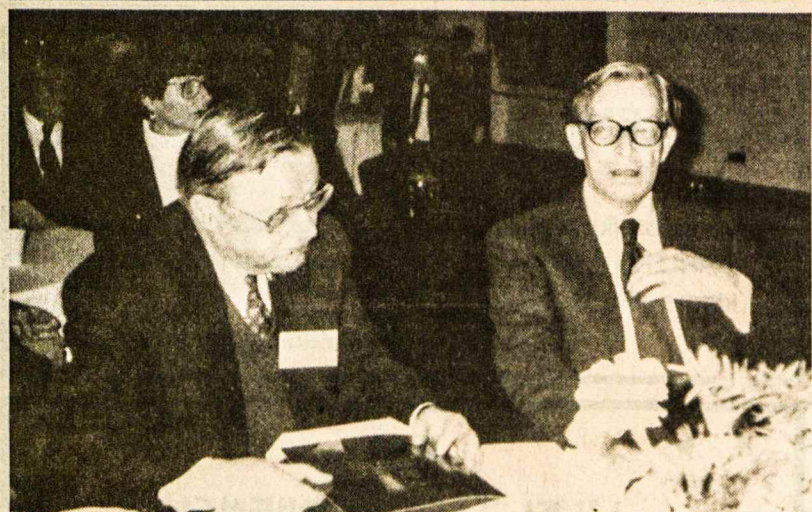
Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas :	
.....		
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.



Aštuntajame mokslo ir kūrybos simpoziume 1993 m. lapkričio 26 d. Jaunimo centre Čikagoje susitiko Lietuvos seimo opozicijos vadovas V. LANDSBERGIS ir Lietuvos ambasadorius Italijai St. LOZORAITIS. Nuotr. E. Šulaičio

Spaudos užduotis ir lietuvių tipas

Atsiliepiant į Povilo Žumbakio straipsnį

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Perskaičiusi Povilo Žumbakio straipsnį "Ar mūsų spauda atlieka užduotį?" ("TŽ" 1993. XII. 21), pilnai jam priitariu, kad mūsų spaudoje nutylima visa tai, kas yra kritikuotina, saugant kai kurių asmenų abejotina "neliečiamybę". Antra vertus, išeivijos spauda negali lygintis su Amerikos ar Kanados didžiąja spauda, nes ją išlaiko milžiniškos prenumeratorių ir brangių apmokami skelbimai. Ji nebijo jokio individo, apsaugota spaudos laisvės įstatymais, yra nevaržoma jokios cenzūros.

Televizijoje matome ir spaudoje skaitome apie Amerikos prezidento neva neišikimybę jo žmonai. Savo laiku buvo plačiai ir neigiamai komentuojami prezidento Reagan'o neva slapta ir nelegalus leidimas tiesti ginklus Iranui mainais už Irane laikomus įkaitus. Spaudoje pakėlus didelį triukšmą, iš prezidento pareigų buvo pašalinęs Richard'as Nixon'as. Joks žurnalistas nenukentėjo, bet tauta buvo informuojama. Kai kurie reporteriai yra "apklausinėjotai" (investigative) — jų uždavinys yra sekti politikų ir pareigūnų elgesį, iširti faktus ir juos iškelti. Šitame žemyne nebijoma sakyti ar rašyti tiesą, tik negalima skelbti gandų ar šmeižtų, nes už jų padarytą žalą teismai priteisia stambius iškinius ir baumes.

Prieš kurį laiką Amerikoje vienam lietuviui buvo iškelta byla už taupytųjų pinigų išeikvojimą. Apie bylą plačiai rašė ir komentavo didžioji Amerikos spauda, bet mūsų spaudoje buvo tylu.

Vienas veikėjas, visuomeninę karjerą darsis ir tebedars abipus Atlanto, Lietuvoje pasižymėjo neoriu elgesiu, buvusių komunistų garbinimu, bet kai tai buvo aprašyta išeivijos spaudoje, straipsniai autoriai buvo apšaukti "šmei-

žikais" ... Jau ir aš neberašau pavardžių, nes turiu pasiduoti mūsų spaudos linijai ...

Kadangi išeivijos spauda bando išsilaikyti, tai ją gerokai varžo reklamų "neliečiamų" asmenų, turintys stiprią įtaką mūsų uždaroje visuomenėje. Rinkimų metu į bet kurią visuomenės pareigavietę rinkėjai negauna jokios informacijos, išskyrus kandidato amžių ir profesiją. Po rinkimų jis tampa "neliečiamu" ir gali be baimės savivaliauti. Skaitome apie jų keliones, bet atskaitomybės nėra, pasitenkinama bendrybėmis, kaip pvz. "kultūros reikalams", "švietimui", ir panašiai, nors spaudoje skelbiamos net ir mažiausiai aukojusių pavardės.

Tačiau nevisai sutinku su Povilo Žumbakio lietuvių apibūdinimu. Jis rašo, kad "išmoko lankstyti carams ir princams, visiems ponams", lietuvis tapęs "pagarbiu visiems ponams ir valdovams". Tiesa, istorija dažnai vertė lietuvių pasiduoti smurtui, tačiau tai nesuformavo jo charakterio, tik vertė išlikti gyvu. O ar neturėjome ir SAVU kunigaikščių, karalių ir didikų? Didžiojoje karaliumi Mindaugu, didžiojo kunigaikščiu Vytautu, Kęstučiu. Didikai Lietuvai davė Radvilas, Oginskiai, Tiškevičiai, 1831 metų sukilimo didvyre Emiliją Platerytę, o didysis mūsų tautos dainius Maironis gimė Pasadvorio dvare ...

Visos tautos gerbia savo kilminguosius, bet mes esame linke "tipišką" lietuvių apibūdinti kaip surambėjusį ūkininką, lietuvių moterį kaip palinkusią senglėvę ... Net ir dabar spaudoje lietuvių motina yra taip vaizduojama. Ar fotografai nemato šios dienos moters? Juk ir Lietuvoje daromos šukuosenos, vartojama kosmetika. Pažvelkime ir į išeivijos elegantiškas motinas. Jų vaikų lanko lituanistinės mokyklos, priklauso jaunimo organizacijoms, lietuviškom parapi-

Lietuvos vidaus silpnybės

Iš prof. V. Landsbergio paskaitos VIII-me mokslo ir kūrybos simpoziume Lemonte

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Jau po simpoziumo uždarymo (XI. 28) prof. V. Landsbergis pilnoje klausytojų salėje kalbėjo apie Lietuvos vidines grėsmes, vadindamas jas visuomenės ir vadovybės silpnybėmis. Kaip pirmąją šių negerovių profesoriaus nurodė stoką vienybės visuomenėje ir matomą jos sutrikimą socialinėje, istorinėje ir politinėje situacijoje. Šis sutrikimas yra staigiai įvykusių permainingų rezultatų. Pati nepriklausomybės idėja buvo šviesi, kviečianti daugelį žmonių ryžtis ir aukotis, bet tos nepriklausomybės realizavimas parodė, kad yra nauji reikalavimai, sąžinės konfliktai. 1991 m. spalio mėn. kai kurių frakcijų buvo konstatuota, kad Aukščiausiosios tarybos (AT) pirmininkas jau nebenturi daugumos. 1992 m. pavasarį buvo mėginta konsoliduoti valdžios struktūras, bandant įvesti prezidento instituciją. Bet tai nepavyko. Tada sprendimo teisė buvo atiduota tautai, skelbiant ankstesnius parlamento rinkimus. Žmonės patikėjo pažadams, gal kita valdžia pagerins būklę. Bet po metų turime didelį žmonių nusivylimą ir tam tikrą depresiją, nes visi pažadai ir viltytis liko neįvykdytos.

Lietuvoje yra ir gili teisėtumo krizė. Žmonių teisės, ypač nuosavybės teisė, yra pažeidžiama senos nomenklatūros valdininkų, stabdoma privatizacija, nuosavybės grąžinimas, viešpatauja korupcija, nusikalstamumas. Žmonės tikėjosi, kad permainos gero-

jom, laikosi lietuviškų tradicijų. Kitaip sakant, jie auga "poniška", bet lietuviška.

Užtenka aukštinti ūkininkus ir niekinti "ponus". Visame pasaulyje ūkininkai išimtinai ir karaliaus, ir menininkus, ir kompozitorius, bet kultūringos tautos savo žmonių necharakterizuoja vien "žemdirbiais" ir neiškelia jų kaip savo tautos tipų.

Žodis "ponas" (mister, signor, Herr, monsieur) yra tik mandagus kreipinys į asmenį, su kuriuo nėra artimų santykių. Kiekvienas lietuvis, jei jis elgiasi mandagiai ir korektiškai, yra "ponas", bet tai nereiškia, kad tas žodis ar kreipinys jį padaro "aukštesniu" už kitus ir verčia prieš jį lankstyti.

Taip, mūsų spauda nutyli visą tai, kas negera, bet jos trapi padėtis turbūt neleidžia negerovei dingti, ir tai ne todėl, kad bijoma "ponų", bet tik todėl, kad kai kurie "neliečiamų" asmenų gali savo įtaką panaudoti subtiliam, bet veiksmingam žurnalistų vardo gadinimui ir leidinio nenaudai, griauti vieną iš išeivijos pagrindinių kultūros apraiškų. Todėl skaitome ilgus "žodžius" ir paskaitas, senus prisiminimus, o realus gyvenimas lieka nepalietas. Bet turime džiaugtis, kad spauda iki tam tikro taško savo uždavinį atlieka. Kaip kultūrinės ir visuomeninės informacijos tiekėja, ji yra gyvastingas ryšys tarp plačiam pasaulyje pasisklaidžiusių mūsų tautiečių, ir tą uždavinį ji atlieka puikiai.

jon pusėn bus greitos. Perinamasis laikotarpis eiliniam žmogui ne labai suprantamas. Yra net žmonių, kurie galvoja, kad anksčiau buvo geriau. Tai jau grėsmė, nes tai yra moralinis visuomenės nuginklavinimas. Kyla klausimas, jei dabar būtų smurto pavojus, kaip sausio 13-ją, ar žmonės skubėtų ginti valdžią? Tam tikri žmonės neturėtų būti valdžios postuose, nes to neleidžia įstatymas. Jie bent turėtų būti patikrinti, bet tai nėra daroma. Tai kelia žmonėse nusivylimą, depresiją, abejingumą visam kam. Šiomis žmonių nuotaikomis pasinaudodama, dabartinė valdžia siekia dar labiau įsitvirtinti nes, jei žmonėms jau yra viskas vistik, tai tada buvimas valdžioje yra užtikrintas. Dabar bandoma Lietuvą įtraukti dalinėmis bendradarbiavimo sutartimis į Rytų bloką. Ką gali padaryti opozicija?

Opozicija galėtų reikalauti referendumo, kad atmetų tas sutartis; bet nežinia, ar žmonės eitų į tą referendumą reikiama gausiai balsuoti.

Lietuvoje yra ir pragyvenimo sunkumų. Tik per vienerius metus Lietuvos produkcija ir pragyvenimo lygis krito 4 kartus. Tai patvirtina ir Rusijos politiniame-ekonominiame žurnale paskelbti duomenys iš 1992 m. sausio ir 1993 m. gegužės mėn., būtent: 1992 m. sausio mėn. vidutinis mėnesinis atlyginimas buvo Latvijoje 10,9 dol., Estijoje — 13,3; Lietuvoje — 15,7 ir Rusijoje 7,6 dol. 1993 m. gegužės mėn.: Latvijoje — 91,6 dol.; Estijoje — 73,1; Lietuvoje — 29,6 ir Rusijoje 44,7.

Negeras, pavojingas požiūris yra Lietuvos atkuriamos kariuomenės atžvilgiu. Vyksta Lietuvos kariuomenės desorganizacija. Kuriant karines struktūras, trūko karininkų. Jie — iš buvusios sov. armijos. Yra jų gerų ir patikimų, bet yra ir tokių, kuriais kariai nepasitiki. Daug kur buvo išstumti kariai savanoriai ir jie pakeičiami kitais, kurie atėjo jau po sausio 13 d. Jie yra kaltinami įvairiais nusikaltimais ir spaudoje neigiamai apie juos atsiliepiama. Savanoriais vadinami ir tie, kurie yra iš savanorių jau pašalinti. Apsaugos skyrius buvo bijomasis, nes jie traukė mafią. Nors buvo nukirstas savanorių biudžetas, bet žmonės jiems aukėjo. Net buvo siūlymų kariuomenės pinigus geriau skirti seneliams, ūkininkams ir t.t.

Pernai biudžete savanoriškai krašto tarnybai buvo skirta 5%, o dabar siūloma palikti jų reikalams biudžetą tik 2%. Tai bus smūgis krašto apsaugos tarnybai, padarant ją praktiškai neįmanoma. Tai moralinis nuginklavinimas. O savanorių tarnyba galėtų būti panaudota ne tik prieš mafiją. Lietuva kritiškai atveju priešinsis ir partizaninių būdų, o savanoriai sudarytų pagrindą tam pasipriešinimui. Žinoma, savanorių tarnyboje turi būti atsiribojama nuo netinkamų asmenų ir turi būti ginklų kontrolė. Mažinant biudžetą savanoriams, yra silpninamas karinio ir politinio priešinimosi pagrindas. Yra žinoma, kad Baltijos šalis okupuoti reiktų 2-ju dienų. Lietuvai reiktų gintis bent 7 dienas, kad būtų pradėti kokie politiniai veiksmai. Panaikinant savanorių krašto tarnybą, taipgi tą jėgą, kuri galėtų ir partizaniniame kare priešintis, yra lyg daromas pasiūlymas galimam spaudimui, kad Lietuva nesigins.

Opozicijai parlamente tenka sunkiai kautis, kad galėtų išdėstyti savo pažiūras, o per TV net 5 min. neleidžiama tai daryti. Matomi ir LDDP pasiūlymai galimiems protestams, streikams. Stengiamasi priimti demonstracijas reguliuojančius įstatymus, pagal kuriuos organizatoriai tokių demonstracijų ir streikų gali būti patraukti teismo atsakomybėn. Neleidžiama ir spontaniškai surengti demonstracijas. Yra galimybė įvesti ir prezidentinę diktatūrą, jei kiltų pavojus visuomenės rimčiai (iki 2 mėn. areštuoti be teismo, sustabdyti

laikraščius ir pan.). LDDP yra dar tam tikra mįslė ir jos didysis egzaminas dar neatėjo: ar jai svarbiau yra valdžia, ar valstybė?

Dabartinės Lietuvos Rytų politika kelia didžiausią rūpestį. Einant į rinkimus ta politika buvo pristatoma, kaip santykių gerinimo politika. Visą rugpjūčio mėn. Rusija vis norėjo gauti nuolaidų už kariuomenės išvedimą. Kyla klausimas, ar yra sutartis šiuo klausimu su Rusija, ar jos nėra. Sutinkant, kad reikia dar kartą sutarti pasirašyti, sudaroma galimybė Rusijai diktuoti. Tada to buvo išvengta, o dabar einama į suartėjimą su Rusija. Dabar kai kieno keliama klausimai dėl okupacinio statuso, būtent: koks skirtumas, ar buvome sovietų respublika ar okupuota valstybė? Bet tai siejasi su kompensacijomis. Sovietų nacionalizacija dar vis nėra atšaukta ir valdžia disponuoja nacionalizuotu turto senos mąstysenos keliu: galima turimą ir žemę grąžinti, galima ir negrąžinti. Ir tai vadinama privatizacija!

Pabrėžiama gravitacija į Rytus, oėjimas į Vakarus aiškiamas kaip gadinimas santykių su Rusija. Kas buvo pradėta, pvz. įstojimas į Europos tarybą, buvo užbaigta. Landsbergis irgi norėjo kuo geresnių santykių su Rusija, bet ne Rusijos sąlygomis. Ar einant Rusijos sąlygomis, nesidaroma satelitiniais? Net ir UNO balsavimuose Lietuva išsiskiria nuo Latvijos ir Estijos. Lietuvos delegacijai nurodoma balsuoti su Rusija! Ar tie geri santykiai su Rusija, kurie dabar yra taip pabrėžiami, nėra tik vasalo santykiai, tikintis ko nors?

Buvo mitai, kad Rusija yra mūsų pagrindinė rinka ir iš jos gaunamos veik visos žaliavos. Bet ta Rusijos rinka yra neat-siskaitanti su Lietuvos gamintojais ir užsidaranti rinka, nes Rusijos vyriausybė skelbia, kad reikia ginti Rusijos rinką ir dėl to jie nebeperks produktų iš kitur. Žaliavos duoda gerą uždarbį Lietuvos apskurimams verslininkams kaip reksportuotojams.

Pagrindinis Rusijos ginklas, kurį ji vartoja, yra energetika. Šachrajus yra pasakęs: "Ekonominio ginklo prie Baltijos valstybes dar nenaudojome, bet reikės pradėti naudoti".

Alternatyva — rasti kitų žaliavų šaltinių. Jų jau randa lengvoji pramonė, bet aplamai rodoma per mažai iniciatyvos. Terminalas būtų alternatyva, bet jos LDDP žūt būtų neieško. "Mokėkite vamzdynais, Jona-va, Mažeikiais" — sako Rusija. Bet kol turime vamzdynus, tol Rusija dar derasi ir yra žaidimo galimybių. O jei tai bus ne mūsų, rusai galės ateiti ir ginti, saugodami strateginius planus su Karaliaučiumi.

Kyla klausimas, kam priklauso Mažeikiai? Girdėjome, kad norima išnuomoti su vėlesne teise pirkt. Kodėl ne užsakymų sutartis?

Ar LDDP turi ryšių su Rusijos politikais? Jie gerai bendradarbiauja su Volskiu, karinės pramonės vadovu, o anksčiau bendradarbiavo ir su Rutskoj.

Dabar yra LDDP Rytų politikos laikotarpis, kuriame vyksta slapta diplomatija. Prezidentas turi įgaliojimus ir gali sutartis pasirašyti. Maža prezidento patarėjų grupelė lemia Lietuvos politiką. Užsienio reikalų komitetas turi sutarčių turinio nežino, nors jo pirm. dr. K. Bobelis teigia, kad komitetas žino ir pritaria. Yra nejaukios politikos nežinomumo laikotarpis. Žiemą Rusija gali Lietuvą vėl spausti. Iš Vakarų pusės rodoma mažai dėmesio, išskyrus Švediją. Vakaruose galvojama, kad tai lietuvių reikalas, jei jie tokią valdžią išsitrins.

LDDP bolševikinis sparnas nori apginti darbo liaudį nuo per daug kapitalistiniu keliu einančios LDDP. Iki praeitų metų rugpjūčio mėn. dar veikė Burokevičiaus partija. Ją globojo rusų kariuomenė. Ji skelbia tokias pažiūras, kaip ir Petkevičius "Opozicijos" laikraštelyje. Yra dar laikraštis "Tarybų Lietuva", kuris agituoja eiti už darbo žmonių rei-

kalus ginančią partiją. Bolševikinis sparnas reikalauja vienvaldystės. Vyksta agitacija, kad būtų legalizuota komunistų partija, nors ir kitu vardu. Gali būti tai ir rinkiminis žaidimas, kad LDDP geriau atrodytų.

Saugumo tarnybos seka opoziciją, o ne komunistinį pagrindą! LDDP kaltina opoziciją, kad jie yra dešinieji autokratų. Tai yra išankstinė psichologinė ataka. Priešintis yra sudėtinga ir dėl depresijos visuomenėje ir dėl Rusijos, kuri gali ateiti "palaikyti taiką". Gali būti skelbiama, kad ateina chaosas, kad Rusija gali įsikišti. Tada jau "geriau tvarkykimės mes patys".

Kur matome Lietuvai stabilumo ir saugumo garantijų? Jas matome Europos struktūrose ir prašant įstoti į NATO. Nesvarbu, ką sako NATO šiuo metu. Svarbu, kad pareiškime norą ir stovime prie durų eilėje norinčių įstoti valstybių. O stovėti už durų ir laukti, tai jau yra aiškus apsisprendimas. Prof. V. Landsbergis kartą pasakė NATO aukštam pareigūnui: "Jūs atstumiate, o Rusijos pavojus yra. Mes stovime eilėje būti reintegruoti į Maskvos zoną".

1990. 12. 10 d. prof. Landsbergis kalbėjo su prez. Bush ir prašė politinės apsaugos Lietuvai, kurią Rusija spaudė palikti rublio zonoje. Bet prez. Bush pasakė, kad tai neįmanoma, jog Rusija pavartotų smurtą Lietuvai (deja, tai įvyko po vieno mėnesio — sausio 13-a). Dėl to svarbu yra pabrėžti Lietuvos norą įstoti į

NATO. Tranzito sutarčių pasirašymas gali užkirsti kelią stoti į Vakarų sąjungas. 1994 m. sausio mėn. NATO svarstys Rytų šalių priėmimą į NATO. Landsbergis ragina Lietuvos prezidentą siųsti pareiškimą, prašant Lietuvą priimti į NATO. Tada Lietuva įeity į tą šalių grupę, kurios savo norą jau pareiškė. Lietuva turi savo sienas, joje nėra rusų kariuomenės, jos įstatymas dėl mažumų teisių yra vienas iš liberaliausių ir palankiausių mažumoms, Lietuva yra suvereni valstybė, nei kiek neblogesnė už Lenkiją, Čekiją, Vengriją, dėl to turi įsiriškuoti jų eilėje, o nebūti vadinama "buvusia sovietine respublika". Svarbu atsistoti eilėje, o nelaukti paruošimo kažkada ir kažkokios tai "partnerystės" sutartis.

Vakarai eina Rusijos neerzinimo keliu ir siūlo tik partnerystę su NATO vardan taikos. Tuomet Lietuva atsidurtų ne toje grupėje. Bet ir Lietuvos valdžia yra nusistačius neerzinti Rusijos. Išeivija turėtų spausti Lietuvos valdžią, kad Lietuva įstotų į NATO. Kyla didelis rūpestis kasdien dėl Lietuvos politikos ir kokią įvaizdį turi Vakarų pasaulis. Ar ji amžinai Vakarų bus vadinama kaip buvusi sovietų respublika? Lietuva turėtų pradėti aiškiai orientuotis į Vakarus, o ne į Rytus. Bet ar dabartinė Lietuvos vyriausybė tikrai orientuojasi į Vakarus? — šiuo klausimu prof. V. Landsbergis baigė savo įdomią ir gausios publikos atidžiai išklaustą paskaitą.

Gydytoja iš Lietuvos Kanadoje

Dr. Danutė Kučinskienė — Lietuvos atstovė tarptautinėje konferencijoje Vankuverio mieste

Tarptautinė daugialypės sklerozės draugijų federacija (IFMSS) beveik kasmet įvairiose pasaulio šalyse rengia plačios apimties konferencijas. Pernyktė, 1993 metų, įvyko Britų Kolumbijos Vankuveryje. Ją rengė Kanados draugija, padalinys šio krašto medikų dr. J. Pirmą kartą joje buvo atstovaujama ir Lietuva — dalyvavo dr. Danutė Kučinskienė. Kad tai galėjo įvykti, didele daliai prisidėjo Britų Kolumbijos skyriaus pirmininko Jim Wolfgang'o žmona Halina Wrotniak, atsiuntusi "Tėviškės žiburiams" pranešimą apie sėkmingą konferenciją ir ateities planus.

Pranešime džiaugiasi, kad dr. Danutė Kučinskienė galėjo konferencijoje dalyvauti, nurodyma Lietuvai bendruomenės paramą bei globą, paminėti Liuciją Našlėnienę iš Toronto, Marytę Fluxgold, Zitą Kaulienę, Leonardą Macijauskienę iš Vankuverio. Jos sudarė sąlygas viešniai skristi į Vankuverį, kur globojo, vaišino ir organizavo susitikimus su vietos lietuviams.

Kanados daugialypės sklerozės draugijos Britų Kolumbijos skyriaus pirm. J. Wolfgang'as pasirūpino gyd. D. Kučinskienės įjungimu programoje. Viešnia savo pranešime supažindino konferencijos dalyvius su sveikatos apsaugos problemomis Lietuvoje. Susitiko su IFMSS gen. sekretoriumi G. Lambrakis iš Anglijos

Londono. Manoma, kad pastarasis stipriai parems Lietuvos prašymą jungtis į šią tarptautinę organizaciją. Esą būtina, kad dr. D. Kučinskienė dalyvautų šių metų tarptautinėje konferencijoje Budapeste, Vengrijoje.

Paskutiniame Kanados daugialypės sklerozės draugijos direktorių posėdyje 1993 m. lapkričio 24-27 d.d. Toronto J. Wolfgang, neminėdamas Lietuvos vardu, kelė mintį, kad Kanada finansškai turėtų paremti iš Sovietų Sąjungos išsilaivinusį kraštą, norintį tapti IFMSS nariu. Mintis rado pritarimo, ir konkrečiai jau organizuojamas lėšų telkimo fondas. Tuo rūpinasi draugijos Alberto provincijos skyrius, vadovaujamas Barry Cavanaugh. Adresas: 570 Sun Life Place 10123 - 99 St., Edmonton, Alberta T5J 3H1. Pirmininkas maloniai sutiko teikti apie fondą daugiau informacijų, jei tik kas jį kreipsis.

Dr. D. Kučinskienė, grįžusi į Lietuvą, atsiuntė Kanados kolegoms pranešimą, kad jau įsteigusi dvi saviveiklos grupes, vieną Vilniuje, kitą Kaune, painformavusi Lietuvos neurologus ir planuojanti suregistruoti MS pacientus. Taipgi numato spausdinti specialios literatūros bei kas pusmetį turėti TV ir radio laidas daugialypės sklerozės klausimais. S.



Dr. DANUTĖ KUČINSKIENĖ iš Lietuvos Vankuveryje. Viršutinėje nuotraukoje kalba vietos lietuviams; apatinėje — tarptautinėje daugialypės sklerozės federacijos atstovų konferencijoje su Rytų Europos kolegomis, stovi ketvirta iš kairės; dešinėje J. Wolfgang ir jo žmona Halina Wrotniak



DIANA
MACHANAOUSKAITĖ
AGENTŪROS ATSTOVĖ

Kelionių specialistė Rytų Europai, Kubai, Vidurinei Amerikai ir Karibų saloms
879 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M6C 1C4, Canada
Tel. (416) 653-3333 • Fax (416) 656-8574
Registracijos nr. 04086815



GINTARAS EXPRESS

Dėmesio! Mūsų įstaigos specialios kainos metinių progų*

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$5.99 plus \$14 pristatymas arba
1 kg \$1.10 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$4.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventinės gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.
* Specialios kainos galioja nuo sausio 3 d. iki sausio 25 d.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$895.

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. — 4 v.p.p. (šeštadieniais)
Mūsų atstovai: Kitcheneris, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

1968 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stotelės).

Tel. (416) 604-4400,
FAX (416) 604-9748.

\$\$\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$

Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plus \$14 — pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis.
Greitas ir saugus pristatymas.



“Kai atleidimo prašome”

Tradicinis literatūros vakaras, kuriame dalyvavo poetai K. Genys ir B. Brazdžionis, beletristė Alė Rūta

IGNAS MEDZIUKAS

Jau 27 metai, kai Los Angeles, CA, vyksta Fronto bičiulių rengiami tradiciniai literatūros vakarai. Paskutinis buvo 1993 m. gruodžio 5 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, sutraukęs daugelį literatūros mylėtojų. Įžangos žodį taręs pirm. J. Kojelis pakvietė rašytoją Alė Rūtą prologui.

Geriausio mokytojai

Jos tema buvo “Žodis, kaip žmoniško bendravimo ženkas ir jėga”. Ji žodį palygino su paukščiu, kuris išskridęs negrįžta. Neapgalvotas, nerūpestingai paleistas, egoizmas, nusivylimas bei pyktis, pavydo ir neapykantos įtakoje žodis yra kaip piktas paukštis. Alė Rūta pabrėžė nuolankumą, supratimą, užuojautą, pagalbą, atsargumą, dosnumą bei švelnumą. Kvietė įsiklausyti į poetų giliųjų kūrybinių gelmių žodžius, kurie, ji sakė, gal įkvėps ir mus, gal sušildys sielas.

Ji toliau kalbėjo: “Mes kuriame žodį, o žodis kuria, grindžia patį gyvenimą – ji nuskaidrindamas, o dažnai, deja, užtemdydamas. Kreivas nenuoširdus žodis uždengia tiesą, mažina pasitikėjimą, skandina viltį. O iš teisingos sąmonės išplaukia ir tiesus žodis prasklaido nesutarimų debes, atgaivina sielą... Geriausio žodžio kūrėjai ir mokytojai yra poetai ar poetinės sielos žmonės. Ji kvietė įsiklausyti į poetų kūrybinių gelmių žodžius, tartum skendžiančius sparnus, kurie parodys kryptį ir kelią į tautą, tėvynę, tiesą, viltį ir grožį.

Nedrįstame atsiprašyti

Galbūt didžiausia įspūdi padarė svečias iš Lietuvos, poetas ir aktorius Kęstutis Genys. Gimęs Kaune, baigęs Maskvoje Lunačarskio teatro meno institutą. Nuo 1952 m. Kauno dramos teatro aktorius, vaidina ir filmuose. Kaip TL enciklopedija rašo, jo vaidyba “plataus diapazono, poetiškai pakili, įtaigi, plastiška”. Jis įtaigingu žodžiu gausiai auditorijai perdavė savo poeziją iš ruošiamos spaudai poezijos knygos “Neišduokim Lietuvos”. Kaip jau pats knygos pavadinimas sako, jo poezija apėmė Lietuvos okupacinį laikotarpį, tautos atgimimą ir išsivadavimą iš komunistinio košmaro. Baladėje apie Juodąjį birželį jis posmuoja:

Birželio anksčiau rytą
Paskubomis, slapta
Parduota ir išvaržyta
Visa tauta.

Toliau jis kalba apie tautos tragediją, kurios dalis vagonuose išvežta į lagerius. Kiti likę kariaus su broliais ir tėvais, o išaugusi po okupantų batus nauja karta be sąžinės graužimo dėl tautos išlikimo nekvaršys galvos... Čia vėl jis sielojasi dėl tėvynės, kuri derasi pirkliui ir už kiekvieną kraujo lašą užmoka aukso pirštais kruvinais.

Poetas išgyvena tautos tragediją, kad laidojama tėvynė:

Karta be Dievo, karta bedvasė,
Atmintį savo krauju ištrynę!
Patys, mes patys mes duobe kasam,
Laidojam Lietuvą – savo tėvynę.

Poeziją K. Genys taip nusakė:

Poezija – ne sielvartas.
Poezija ne ašaros,
Poezija – ne kibirkštys,
Ne lauzo pelenai,
Poezija – kai meldžiamės,
Kai atleidimo prašome,
Kada iš naujo gimstame –
Gyventi amžinai.

Tolimesniuose poezijos posmuose poetas kalbėjo apie sąžinę, kuri yra nedaloma, kaip ir Šventas Raštas, kaip “Tėve mūsų”, nes meilės ir tiesos nebūna dalinės. Pagaliau poetas sakė, kad laisvės išsi-gynę, nedrįstame tarti Motinai tėvynėi: “Mes kalti! Atleisk mums! Išdavėm tave”. Jis pliekė tuos, kurie bilieta partinį pakeitė Vytimi. Piktinosi, kad Lietuvą siaubia bedvasė mafija, kad nuo vagių neapsitversime. Poetas kvietė vykdyti Dievo valią ir neišduoti Lietuvos.

Publika poetui sukėlė didžiules ovacijas, nes jis lietė skaudžius bei jautrius įvykius ir juos sugebėjo meistriškai perteikti klausytojams.

Poetų portretai

Epilogas buvo poeto Bernardo Brazdžionio. Jis suminėjo nuo 1966 metų literatūros vakaruose Los Angeles dalyvavusius poetus ir beletristus, įvairaus žanro, nevienodų literatūros mokyklų, atvykusius iš kitur ir vietinius. Plačiau apsistojo prie tų, kurie jau mirę ir jų šioje žemėje nesutiksime. Tai Aistis, Baronas ir Vaičiulaitis. Jis taip kalbėjo:

“Mačiau gyvą Joną Aistį, filosofijos mokslų daktarą, laipsnį įgijusį Paryžiuje, po II pasaulinio karo dirbusį Kongreso bibliotekoje Vašingtone.

Jonas Aistis maždaug tokio ūgio, kaip kanauninkas Tumas. Tumas-Vaižgantas jį labai mėgo, kartu abu yra dalyvavę literatūros vakaruose. Visuomet turėję nesibaigiančių kalbų.

Poetas Aistis (iš Aleksandravičių šeimos, su kuriais pernai su seserim ir broliu poeto paminėjime Lietuvoje dar susitikimo) universitete studijų metais pasirašinėjęs Jonu Kossu-Aleksandravičium, tik vėlesniaisiais metais pasirinko ne tik kaip pseudonimą – literatūrinį vardą, bet ir teisinius dokumentais pakeitė ir pavarde. Iš pažiuos žmogus, kaip ir visi mirtingieji, net ir poeto nevaicino (kaip jo kolega Miškinis ar jų abiejų meisteris Binkis), kuklus, be jokios didybės manijos, ir graudus. Ką jau kalbėti apie graudumą. Kūryboje jis pasiekė mūsų graudžiosios poezijos viršūnę, kurią pirmas buvo pasiekęs Antanas Vienažindys.

Ne kartą viename literatūros pasirodyme esam dalyvavę trys tos pačios kartos poetai: Jonas Kossu-Aleksandravičius, Antanas Miškinis ir šių žodžių autorius. Man paliko atmintyje kažkieno taikli charakteristika: Jonas verkia, Antanas dainuoja, o Bernardas šaukia.

Savo kūryba Aistis skaitė (būtinai tik skaitė, nes Miškinis perpus deklamavo) iš nedidelių lapelių tarp pirštų laikydamas, kad vėjas jų neišpęstų, jei prie pulsto, pasidėjęs ir prispaudęs, kad jie nesukbėtų vertis, nes jis turi visus iki galo perskaityti. Skaitė neišleisdamas teksto iš akių, kad nedingtu nė vienas sintaksės ženklas, kad žodis neprarastų savo prasmės ir ryšio su visu tekstu.

Įtraukęs į savo lietuvišką tekstą Heinricho Heines eilutes, jis taip skaitė jas –

Ich weiss nicht, was soll es bedeuten,
dass ich so traurig bin,

kad mes jutome, kaip skliautas eina vis tamsyn, o Jono daina graudyn ir įstabin...

Galėsime sakyti mačiau gyvą Aloyzą Baroną, (nebūtinai baroną mažąja B raide), bet valstietį nuo Vabalninko, ir kartu biržietį, nes jis čia mokėsi gimnazijoje ir “gimė”, ir augo kaip literatas, Leonardo Žitkevičiaus (Balio Pavabalo), Eugenijaus Matuzevičiaus vienmetis, Balio Sruogos, kun. Kazimiero Vinco Stonio, Kazio Binkio žemietis...

Stambaus kūno sudėjimo, neperjudrus, nesikarštinuojantis kaip koks dzūkelis, bet ir ne toks kaip girnų apatinė pusė, žemaitis. Neužmiršęs vabalninkiškos tarmės, nė Vabalninkų alučio skonio, gink Dieve, nepijokas.

Jo skaitymo klausydamas jautiesi, lyg girdėtum girą rūgstant ir burbuliuojant, be didelės įtampos, nes ir jis pats nesijaudina lyg sakytų: labai čia man!

Su pasididžiavimu galėsi sakyti: mačiau ir girdėjau Antaną Vaičiulaitį. Tai poetiškas beletristas, nerealaus realistas, aukščiausio laipsnio žodžio ir stiliaus estetas, sielos gelmių išmąnytojas, vaikų pasaulio draugas, taip pat ir literatūros mokslo vyras, knygų aptarėjas, kūrybos kritikas.

Daugiau negu vidutiniško ūgio, lėtų judesių, nemėgstas nei žodžio, nei gesto išdaigų, rimtybė neišpašakytą, bet kai gerai nusiteikęs nusišypsos, nors “prie ronos dėk”, tikra dūšia...

Ir, be to, tikros europietiškos kultūros, gerai išauklėtas, diplomato povyzos. Kalba lyg paniurnomis, bet kiekvienas žodis sukirčiujamas pagal Joną Jablonskį, nors jam kilusiam iš Želvių, beveik iš vidurio Suvalkijos, iš Jablonskio mokyklos nerekėjo. Jo sintaksės, gramatikos ir žodyno gali pasimokyti kiekvienas aukštaitis, nors jis būtų ir Baronas, nekaltant jau apie “brolius žemaitilius”.

Vaičiulaitis – ne koks iš kaimo vidurio, bet matęs daug svieto, išmanęs apie meną, politiką, bet jei tomis temomis kada rašė, tai tik kad reikėjo kaip tarnautojui.

Tekstą skaito be artistinių išmonių, paprastų paprasčiausiai, lyg būtų perspėjęs klausytoją – gerbiamejį, susikaupkim, užmirškim visą aplinką, nusikelkim į aną pasaulį. Ir pats tuo, ką skaitė, labai rūpinosi. Rašydamas iš adatos galėjo priskaldyti vežimą, kaip “Valentinoj”, kuri kam nieko ypatingo, o kai kas į padanges kelia...

Trumpai šį eskizų galeriją Bernardas Brazdžionis užbaigė:

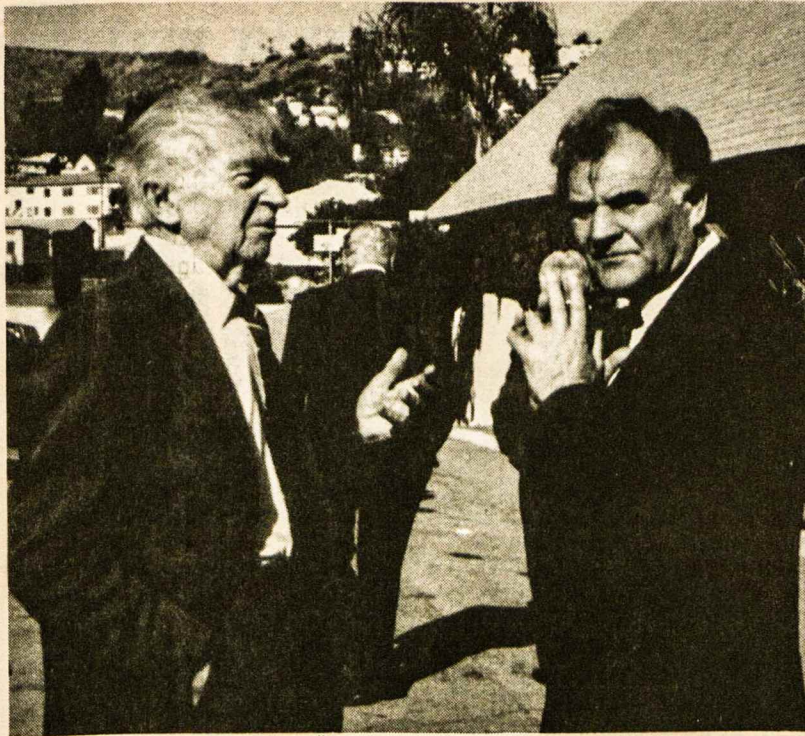
Toks, koks buvo, toks paliko
Vaičiulaitis,
Toks Baronas Aloyzas, toks ir Aistis,
Bet visai pat gali būti su
gyvaisiais,
Dar ne vieno jų portretas gali
keistis.

Literatūros vakaras užbaigtas dr. Z. Brinkio padėkos žodžiu ir vaišėmis.

Atsiūsta paminėti

Marius Katiliškis, PIRMADEINIS EMERALD GATVĖJE. Romanas. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas (AM a. M. Publications, 7338 South Sacramento Avenue, Chicago, IL 60629, USA). Tiražas – 800. Chicago, 1993, 208 psl. Kaina – \$14.00.

Julijos Švabaitės-Gylienės “GABRIUKO UŽRAŠAI”, apysaka vaikams. 5000 tiražu išleido “Lietuva” leidykla Vilniuje. Apsakojė rašoma apie vienos šeimos gyvenimą ir nuotykius egzotiškoje Australijoje. Ilustracijos Virginijos Kalinauskaitės. Knyga bus tinkama pagalbiniam skaitymui lietuviškoje mokykloje.



Poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS (kairėje) ir poetas iš Lietuvos KĘSTUTIS GENYS, susitikę prie lietuvių šv. Kazimiero šventovės Los Angeles, CA.

O, Lietuva, mūsų Tėvyne

Suluošinta, išvarginta, su ašara aky,
Eini tu per pasaulį ir tyliai vėl verki.
Tave vaikai mylėjo, mylėjo visada,
Daug kraujo nutekėjo, kad būtum Tu gyva.

O, Motina Tėvyne, sakyk, kur Tu cini? –
Eini ir nepažįsti savo vaikų, kely.
Toks purvas išsiliejo, kad net pačiai kraupu,
O, juk Tave mylėjom ir aš, ir Jis, ir Tu.

O, žmonės, atsisukit! Argi ne gėda mums?
Į pražūtį Tėvynę savi vaikai pastums.
Suluošinta, išvarginta, su ašara aky,
Eini per savo žemę ir tyliai vėl verki.
Daug ašarų išlieta, kad taptum Tu Laisva.

O, Motina Tėvyne, Tu mums visiems viena! –
Mes esam sesės, broliai, mes – Lietuvos vaikai,
Susikabinkim rankom, kaip ir tada – tvirtai.
Ir Nemunas čia teka... Ir žemė čia šventa.

Lietuviais esam gimę ir būkim visada.
O, jeigu kas parduotų,
O, jeigu kas išduos,
Ir Dievas, ir Tėvynė tikrai nedovanos.

Genovaitė Mackevičiūtė,
Lietuva

Kauno poetų vertimai

ALĖ RŪTA

Dailininkės Z. Lopataitės idomus, modernus knygos viršelį: mėlynų, žalsvų, oranžinių spalvų su įderintu miniatiūrinu Kauno siluetu. Patrauklu. Knyga nedidelė (56 psl.), bet bandymas drąsus ir kitų sektinas. Jos esmė – Kauno poetų mėginimas parodyti savo kūrybą pasauliui vertimais.

Petras Palilonis įžanginiame straipsny “Apie kregždę ir pavasarį” paaiškina, kad Poezijos pavasarių Lietuvoje dažni svečiai iš Vakarų ir jų dėmėjimasis lietuvių poetais paskatino juos atsiverti ir kitų tautų skaitytojams. Girdi, svečiai iš Rytų jau labiau juos pažįsta, nes yra nemažai vertimų rusiškoje spaudoje, net čia skelbiamų autorių atskirų knygų rusų kalba (A. Mikutos, R. Keturakio, G. Patacko), kai į Vakarų kalbas kauniečių kūrybos dar nebuvo versta. Deja, kelių savitų Kauno poetų kūrybos (A. Jankauskytės, D. Saukaitės, G. Dabrišiaus) šioje knygoje dar nėra, nes nebuvo vertimų.

Čia spausdinami šiu Kauno poetų eilėraščiai (po vieną, du ar daugiau): Vlodo Baltuš-

kevičiaus, Gražinos Cieškaitės, Alekso Dabulskio, Donald Kajoko, Roberto Keturakio, Tautvydos Marcinkevičiūtės, Algimanto Mikutos, Ričardo Mikutavičiaus, Petro Paliliono, Gintaro Patacko, Aldonos Elenos Puišytės, Marko Zingerio. Vertėjai: Markas Zingeris, S. Roy, July Kane ir Manly Johnson – į anglų kalbą, Alfredas Franckaitis, Eduardas Jstramskas, Gunther Deicke – į vokiečių k., Birutė Ciplijauskaitė – į ispanų k., Ugnė Karvelis – į prancūzų k.

Eilėraščių forma šiuolaikinė, moderni. Temos įvairios. Kiekvieno poeto savita kūrybinė siela, formų įvairovė. Čia tik pavyzdžiui Roberto Keturakio eilėraščio “Versmė” paskutinis posmas:

O tu kas dieną iš laukų grįžti,
Ir saule kvepia rankos,
Kai alkstu – duoną, trokštu –
vandenį neši.
Tu dalini – ir visko tau užtenka;
Tu gyveni kitais – ir vien
tokia esi (20 psl.)

Ir Alfredo Franckaičio vertimas į vokiečių kalbą “Die Quelle”:

Doch du kehrst taeglich von
den Feldern heim,
Nach Sonne duften deine
Haende.
Mich hungert's – du gibst Brot,
mich duerstet's – Wasser
schenkst du ein.
Denn du teilst aus – du hast
die Fuelle ohne Ende;
Du lebst fuer andere – und wilt
nur solche sein (21 psl.).

Reikia tikėtis, kad šie vertėjai išneš Kauno poetų kūrybą į platesnį pasaulį. Ir čia, atrodo, vertimų gausumu pirmu smuiku groja Alfred Franckaitis. Kauniečių pavyzdžiu turėtų pasekti ir kiti Lietuvos poetai. O kur išeivijos vertėjai, kur kiti, gerai moką lietuvių ir svietimas kalbas?

SANTAKA – CONFLUENCE, Kauno poetų eilėraščių vertimai. Sudarytojas – P. Palilionis, Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas. Redaktoriai – P. Venclovas ir D. Laurinavičiūtė. Dailininkė – Z. Lopataitė. Išleido Lietuvių rašytojų sąjungos Kauno skyrius (3000 Kaunas, V. Putninskio 56). Spaudė valstybinė “Aušros” spaustuė 1993 m. Kaune. Tiražas – 500. Kaina nepažymėta.



KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dr. Kazio Martinkaus (1953-1984) fondo 1993 m. stipendija jau paskirta studentei Vitai Žukauskaitei, studijuojančiai mediciną Čikagos universiteto Pritzker School of Medicine. Pomirtinė stipendija biochemijos dr. K. Martinkaus atminimui 1985 m. Čikagoje įsteigė jo tėvai, sesuo ir artimieji bičiuliai.

A. a. Petras Maldeikis, pedagogas, gimęs 1904 m. spalio 19 d. Bartkūnuose, dabartiniame Panevėžio rajone, mirė 1993 m. lapkričio 11 d. Richardstone, Texas valstijoje. Palaidotas gruodžio 4 d. Čikagoje, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Velionis, pedagogas ir lietuvių kalbą studijavęs Vytauto Didžiojo universitete, pedagoginį darbą pradėjo Lietuvoje, jį tęsė pokarinėje Hanau DP stovykloje ir išsikūręs Čikagoje. Jo palikimą sudaro gausūs leidiniai pedagoginiai, kultūriniai ir psichologiniai klausimais – “Mėlas kaip pedagoginė problema” (1938), “Inteligencija ir jos tyrimas” (1939), “Valia ir jos ugdymas” (1940), “Tėvai ir vaikai” (1947), “Seksualinis auklėjimas” (1948), “Vakaru Europos ir Jungtinių Valstybių auklėjimas” (1966), “Meilė dvidešimtajame amžiuje” (1970), monografija “Prel. Mykolas Krupavičius” (1975). Velionis taipgi daug rašė spaudoje, redagavo Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos “Tėvynės sargą” ir JAV LB švietimo tarybos “Švietimo gaires”.

Išėjusių architektų Jono Muloko (1907-1983) metinę premiją Lietuvoje įsteigė ten viešėjęs architektas sūnus Rimas Mulokas, dirbęs su Santa Monikoje mirusiu tėvu. Premija kasmet bus paskiriama jaunam architektui už geriausią diplominį darbą. Tėvo Jono Muloko atminimui įsteigta premija sūnus Rimas nori skatinti kūrybinius jaunųjų Lietuvos architektų siekius, ugdyti jų fantaziją, puoselėti tautinės architektūros ir kultūros tradicijas.

Pirmuoju Jono Muloko architektūrinės premijos laureatu tapo 1993 m. Dailės akademijos Vilniuje absolventas Vytenis Gerliakas. Premiją jam paskyrė Lietuvos architektų sąjungos sudaryta vertintojų komisija, vadovaujama Gydio Ramunio. Profesionaliausiu ji pripažino V. Gerliako diplominį darbą “Modernaus meno muziejus Helsinkyje”. Vertintojų komisijai po du geriausius 1992-93 m. laidos savo būsimų architektų diplominius darbus pasiūlė Lietuvos dailės akademija ir Vilniaus technikos universitetas. Premiją V. Gerliakui įteikė iš Los Angeles atskridęs architektas Rimas Mulokas, įsteigęs architektų Jono Muloko, savo mirusio tėvo, atminimui.

Čikagiečio mecenato prel. dr. Juozo Prunskio finansuojama religinį konkursą kasmet paskelbė Nekaltai Pr. Marijos seselės Putname, Conn. 1993 m. konkurso premijai ar premijos buvo parūpinta 4.500 dolerių. Jos skiriamos už religinį veiklą arba krikščionišbės idealus ugdančią projektą. Vertintojų komisiją sudarė kun. dr. Valdemaras Cukuras, dr. Mirga Girniuvienė, seselė Bernadeta Matukaitė, Eligijus Sužiedėlis ir Liuda Žiaugrienė. Iki numatyto 1993 m. rugpjūčio 1 d. komisija gavo 22 pasiūlymus – dvidešimt iš Lietuvos ir du iš JAV. Tarp jų buvo rašinių religinėmis temomis, ampatų, maldų ir netgi vienas vitražų projektas. Vertintojai 3.000 dolerių paskyrė kun. dr. Kęstutii Trimakui ir jo veikalui “Jėzaus gyvenimo iliustracijos”. Ši veikalą sudaro kun. dr. K. Trimako Lietuvoje 1989-91 m. skaitytos paskaitos: “Jėzus Kristus, Dievo meilės ir gailėstingumo apsišaukimas žmonijos istorijoje”, “Jėzus ir Judas – draugystė ar konfrontacija”, “Didžioji meilė – Jėzus ir Jo Motina”. Joms pasinaudota M. Valtoros atskleistomis mintimis “Žmogaus-Dievo poemoje”, iš jos paimitomis citatomis. Paskaitų medžiaga perredaguota, suderinta ir papildyta. Kun. dr. K. Trimako “Jėzaus gyvenimo iliustracijų” pirmoji laidą, baigiantis 1993 m., buvo išleista Čikagoje autoriaus ir redaktorių lėšomis. Ji dabar kaip dovaną platinama Lietuvoje. Paskirtoji premija antrąją laidą padės išleisti Lietuvoje. Kita 1.500 dolerių premija paskirta dr. Arvydo Žygo iš Vilniaus pasiūlytam “Akademių dienų” projektui. Įgyvendintas jis taptų konkrečiu planu krikščioniškajai veiklai su jaunimu.

Žemaičių bajoras kun. Jonas Tartyla (Batocki-Tortylowicz) buvo prisimintas Šilalėje prie evangelikų liuteronų šventovės atidengtu paminkliniu akmeniu. Jį pašventino Lietuvos evangelikų liuteronų vysk. Jonas Kalvanas. Iš Batakių kilęs katalikų kun. J. Tartyla tapo vienu pirmųjų reformacijos šalininku Žemaitijoje. Šilalėje jis kunigo pareigas ėjo 1525-36 m., o vėliau – Mažojoje Lietuvoje, prisidėdamas prie lietuviškosios raštyjos kūrimo. Paminklinis akmuo Šilalėje pastatytas Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos, Žemaičių kultūros draugijos Kauno skyriaus ir vietinių evangelikų liuteronų iniciatyva.

Rašytoja Bronė Buivydaite (Tyrų duklė) gimė Svėdasuose 1895 m. gruodžio 8 d., mirė Anykščiuose 1984 m. sausio 29 d. Namas, kuriame ji gyveno Anykščiuose prie Šaltupio upelio, jau turi prieš trejus metus įsteigtą memorialinį muziejų. Jam liko ir jame buvo sutelkta daug B. Buivydaite's baldų, asmeninių daiktų, knygų ir nuotraukų. Didžiąją velionės kūrybinio palikimo dalį sudaro vaikams skirti eilėraščių rinkiniai, pasakų pjesės. Mat B. Buivydaite ne tik mokytoja, bet ir vadovavo vaikų dramų būreliams. Ji taipgi yra parašiusi romaną “Atversti metai” (1934), apysakas “Auksinis batis” (1936) ir “Trys bičiuliai” (1937), atsiminimų apysakas “Pro vaikystės langą” (1969), “Vargai vartus kilnoja” (1982), libretą 1972 m. pastatytai Kazimiero Viktoro Banaicio operai “Jūratė ir Kastytis”. Muziejaus vadovė Rita Gaveikienė dabar jame organizuoja jaunųjų moksleivių teatrą. Pirmajam spektakliui buvo pasirinkta B. Buivydaite's 1927 m. sukurta pasakos pjesė “Mėlynas drugelis”. Vėliau bus statomos jos kitos pjesės.

Estrados sol. Antano Šabaniausko devyniasdešimties gimtadienis 1993 m. gruodžio 20 d. buvo paminėtas estradinės muzikos koncertais Klaipėdoje, Mažeikiuose, Šiauliuose, Panevėžyje, Vilniuje ir Kaune. Apie juos jau esame rašę šioje skiltyje “TŽ” 1993 m. gruodžio 21 d. laidoje. Dabar belieka paminėti iškilmes A. Šabaniausko gimtadienio Jurbarko. Gruodžio 18 d. tą koncertą dalyviai J. Miščukaitė, S. Povilaitis, N. Tallat-Kelpšaitė, N. Ščiukaitė, B. Gadeikis, A. Jarušis, A. Macius, R. Cininas, B. Petrūkytė ir V. Kernagis susirinko Vilniaus Rokantiškių kapinėse, kur yra A. Šabaniausko kapas su skulptoriaus J. Narušio sukurto antkapiniu paminklu. Gėlių puokštėmis buvo prisimintas ir pagerbtas lietuviškosios estrados pradininkas. Tada visi autobusų nuvažiuo Jurbarkan, kur jų laukė A. Šabaniausko vardu pavadinta gatvė naujajame šio miesto rajone. Atskirų iškilnių nebuvo, nes ji dar nesutvarkyta ir joms neparuota, bet jau dabar aišku, kad ji bus gražiausia gatvė augantiame Jurbarko.

Gimimo devyniasdešimtmėčiui skirtą koncertą A. Šabaniausko premijos komitetas ir jo pirm. R. Pletkauskas surengė Kultūros rūmų salėje. 1983 m. toje salėje, dalyvaujant pačiam A. Šabaniausku, kuno koncertu buvo paminėtas jo aštuoniasdešimties gimtadienis. Ir dabartinis 1993 m. koncertas buvo pradėtas kino kadrais su A. Šabaniausku. Pirmojoje dalyje estrados solistai atliko jo dainuotas dainas. Apie A. Šabaniauska kalbėjo muzikologas V. Vencus. Antrojoje dalyje skambėjo dabartinių estrados meistrų dainos. A. Šabaniausko premijos laureatais 1990 m. tapo Janina Miščukaitė, 1991 m. – Stasys Povilaitis. Dabar 1992 m. laureate buvo paskelbta Nijolė Tallat-Kelpšaitė, 1993 m. – Nijolė Ščiukaitė. Premijos abiem Nijolėm po 2.000 litų buvo įteiktos sekantią dieną baigiamiam koncerte Kaune. Pirmoji A. Šabaniausko premijos laureatė J. Miščukaitė ją buvo gavusi rusiškais rubliais, antrasis laureatas S. Povilaitis – laikiniais talonais. Jiems dabar papildomai buvo įteikta po tūkstantį litų. Premijų komitetas po 999 litus įteikė ir muzikologui V. Venckui už radio laidų ciklą bei V. Kernagui už talką ir vadovavimą koncertams. Naujosios A. Šabaniausko premijos laureatės Nijolės gavo ir vardinus sidabrinus žiedus, o visi keturi liėgioliniai laureatai – įremitus diplomus, sukurkus Lietuvos pasų dail. A. Kliševičius.

V. Kst.



Kauno muzikinis teatras. Miesto teatrui šie rūmai buvo pastatyti šio šimtmečio pradžioje, vėliau keletą kartų rekonstruoti

Nuotr. D. Meliūno

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.75%
180-364 d. term. ind.	3.75%
1 metų term. indėlius	4.00%
2 metų term. indėlius	4.00%
3 metų term. indėlius	4.50%
4 metų term. indėlius	5.00%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.25%
2 metų GIC-met. palūk.	4.50%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP.	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	8.50%
Sutarties paskolas	
nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	6.50%
3 metų	7.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	5.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimeame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus



Čikagos futbolo klubo "Lituanica" 43-jo sezono užbaigimo pokilyje geriausiame įvarčių įmušėjui ROLANDUI URBONAVIČIUI dovana įteikia klubo pirm. ALBERTAS GLAVINSKAS Nuotr. E. Šulajčio

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Trys sporto problemos**ALFONSAS VIETRINAS**

Spausdiname sporto veteraną Alfonso Vietrino ilgesnį straipsnį, kuriame yra liečiamos šiandieninės problemos pertvarkant Lietuvos sportinio gyvenimo apraiškas iš buvusios sistemos į laisvąją. Autorius nepriklausomo gyvenimo laikais yra buvęs geriausiu Lietuvos ilgujų nuotolių (5000 ir 10,000 m) bėgiku. Sovietų grėsmei artėjant, 1944 m. dalis to meto iškilių sportininkų pasitraukė į Vakarų, tačiau Vietrinui likimas lemė pasilikti krašte. Sovietmečiu, kol sportuoti amžius leido, jis reikėsi lengvojoje atletikoje, dirbo pedagogo darbu, kaip tylus ir geras specialistas, nebuvo sistemos "kabinamas". Straipsnyje autorius labai atvirai ir įsijęjančiai pasisako apie "politiką" šiandieninės Lietuvos sporte. Neabejotina, kad tai domins ir mūsų skaitytojus... (Sig. K.)

Lietuvos sporto judėjimas, pasikeitus politinei-ekonominei būklei, pasuko į Vakarų pusę ir, įsijungęs į olimpinį sąjūdį, neblogai išlaikė pradinis bandymus. Sportininkai pasiekė svarių laimėjimų Barcelonoje olimpinėse žaidynėse, sėkmingai dalyvauja Europos ir tarptautinio rango varžybose, turnyruose. Lietuvoje vyksta įvairių rūšių pirmenybės, draugiški susitikimai. Mažonai, kad sportininkai kelia savo meistriskumą, garsina Lietuvos vardą. Norėtųsi toliau džiaugtis jų atsiekimais. Sporto profesionalumas – didelė krašto vertybė, tik reikia ją tinkamai įvertinti ir laiku pajungti krašto interesams.

Sportas mūsų dienomis išsikovojęs plačias teises pasaulyje ir tapo profesija – socialinio gyvenimo sudedamąja dalimi. Tam tikra sportininkų kategorija pradėjo savo fizinius sugebėjimus pelnyti duoną, o tai sudarė palankias sąlygas toliau plėsti profesionalizmą. Sportas tapo komercijos šaltiniu. Į jį įsitraukė milijonai, įvairaus plauko vertelgos, treneriai ir organizacijos. Sporto pasiekimai priartėjo prie žmogaus fizinio sugebėjimo ribų, bet profesionalizmas plečiasi, o jo rutiną kaskart papildoma naujos jėgos, jų tarpe ir iš Lietuvos. Visa tai iškėlė daug sudėtingų problemų ir naujų uždavinių. Jų sprendimą komplikuoja medalių vaikymasis ir rekordų manija. Gal gal, kad Lietuvos sportininkai sulaukę svertu aukšto profesionalumo įvertinimo. Juk panaši padėtis susiklostė visame pasaulyje, tačiau ar ne per daug susižavėjome didžiuoju sportu ir švaistome savo geriausias jėgas į užsienio klubus? Ar mūsų dosnumas profesionalizmui nebus meškos patarnavimas Lietuvos sporto judėjimui?

1. Socialinio sporto reformos privertė sportininkus ieškoti laimės užsienyje. Todėl kai kurie mūsų meistrai, sugundyti tvirta valiuta ir viliojančiais pažadais, paliko savo tėvynę, draugus ir sėkmingai rungtyniauja profesionalų klubuose. Trumpai tariant – išvykė keliai kitų kraštų, bet ne Lietuvos sporto lygi. Aukštos klasės sportininko paruošimui išleidžiamas stambios lėšos, treneriai sugaista daug brangaus laiko, bet, dėl profesionalaus sporto sistemos, dažnai visų viltytis ir lūkesčiai nueina vėjais. Tiesa, sporto meistrai išvykdami įsipaigoja, reikalauja esant, padėti klubams ar Lietuvai ginti presti-

žo reikalus. Tačiau neretai įvairūs kontraktai, sutartys taip apraizgo ir suvaržė sportininkų iniciatyvą, kad visi įsipareigojimai lieka tuščiais pažadais. Tokių pavyzdžių kaupiasi vis daugiau. Iš to galima padaryti išvadą, kad sportininkai, tapę profesionalais, tampa beveik nevaldomi, o jų dalyvavimas profesionalų klubuose nenaudingas nei valstybei, nei treneriams. Kita vertus, sporto vadovai turi išdrįsti pripažinti, kad profesionalizmas – tai dar ne sporto restauracijos ir viso judėjimo atspindys.

Reikia sutikti, kad atskiri sportininkų laimėjimai suteikia nemažai optimizmo, bet nevalia pamiršti, kad respublikos olimpiečiai, čempionai ir beveik visų amžiaus grupių sportininkai, dalyvaujantys įvairiose varžybose, yra tarybinių laikų trenerių kruopštus darbas likučiai. Netrukus ateis laikas, kai dabartiniai meistrai pavargę ir turės pasitraukti iš didžiojo sporto. Nieko nepadarysi, toks gyvenimo dėsni. Bet svarbiausia, kad pakeisti Lietuvos sporto elitą tolygiais talentais ne taip papasta, o stebuklai per trumpą laiką nesidaro. Todėl gali atsitikti taip, kad turime sporto departamentą, LTOK, olimpinę akademiją, bet nebus tu, kuriais didžiuojamės ir skaičiuojame jų laimėjimų laurus. Sulaikyti savo auklėtinius, nepažeidžiant asmens laisvės, bei specialaus valdžios lygio potvarkio, praktiškai neįmanoma. Tačiau sporto meistrai nubrėžimą gali sumažinti tik geresnis materialinis aprūpinimas ir nuoseklus auklėjimo darbas.

Respublikoje registruota nemažai klubų, tačiau jų veikla apsiriboja daugiausia kolektyviniais žaidimais. Dalis klubų neatskleidžia savo galimybių dėl finansinių sunkumų. Šiuo metu kai kuriuos klubus remia firmos, akcinės bendrovės, UAB. Tai daug žadanti pradžia, bet ar ilgam? Finansinė pagalba klubams vieną gražią dieną gali būti sumažinta arba visai nutraukta. Tokią krizę pergyvena viena pajėgiausių Kauno krepšinio komanda – "Drobė" ir kai kurie kiti kolektyvai.

Sporto judėjime problemų nestinga. Daug spresinių klausimų klubuose, aukštosiose mokyklose, gimnazijose ir visur kitur. Juos sprendžiant norėtųsi, kad mūsų respublikos sporto funkcionieriai skirtų daugiau dėmesio savo kiemo reikams, rimčiau rūpintųsi derliaus problemomis – ką šiandien pasėsi, tai rytoj pjausime. (Bus daugiau)

Tauri karininko ir sportininko asmenybė

1993 m. spalio 22 d. sukako 85 metai, kai gimė taurus žmogus, šviesi asmenybė, žymus nepriklausomos Lietuvos sportininkas, politikalinis ir tremtinys – kapitonas Jonas Vabalas. Ketvirtąjį dešimtmetį jo pavardė buvo labai populiari. Jonas Vabalas kaip reta – universalus sportininkas. Jam patiko fechtavimas, šaudymas, plaukimas, tinklinis, futbolas, krepšinis, slidinėjimas.

Dar besimokydamas Kybartų gimnazijoje, 1925 m. jaunuolis persoko 155 cm aukštį. Tais laikais buvo visai neblogas rezultatas. Vėliau daug treniravosi ir sportavo besimokymams Karo mokykloje. Geriausių rezultatų pasiekė lengvojoje atletikoje. Kasmet buvo geriausiųjų penketukoje 4-5 rungtyse. Gerai šokinėjo ir aukštį, toli, trišuoliu, bėgo 110 m b/b, bet geriausiai reiškėsi šuoliu su kartinu. Čia jis daugelį metų neturėjo sau lygių. 1938 m. Tautinė



Kapitonas JONAS VABALAS, daug iškentėjęs sovietinio "rojaus" pragarę Nuotr. iš "Lietuvos sporto"

je olimpiadoje nugalėjo ir dar kartą pasiekė Lietuvos rekordą – 360 cm. Vėliau jį pagerino iki 383 cm. Lietuvos čempionu įvairiose rungtyse buvo net 12 kartų, septyniokart gerino šalies rekordą. Šis aukštas atletas galėjo tapti ir labai geru krepšininku. Pora metų tarp rungtyniaujančių Lietuvoje jo nebuvo matyti. Mokėsi Belgijoje, ten baigė Fizinio lavinimo institutą. Į užsienį gyvendamas ir mokymasis, pasiekė ne vieną pergalę. Grįžęs dar sportavo, taip pat pasižymėjo kaip sporto organizatorius, teisėjas.

Parašė knygą "Fizinis lavinimas" (vadovėlis kariuomenei), kurią išleido 1940 m. gegužės mėn. 1941 m. birželio mėnesį, kaip ir daugelis lietuvių kartininkų, iškviestas "pasitarimam"... Patenka į Vilnių (kalėjimas, požemiai), Maskvą (Butyrų vienuotėje išbuvo keletą metų). Tardytojams nepavyksta palaužti šios dvasiškai ir fiziškai stiprios asmenybės – neprisipažinta kalta... Vis tiek 10 metų (tačiau ne mirties bausmės), o vėliau "amžina tremtis" Sibiran.

Ir kalėjimuose, lageriuose nepalūžo, "su saviimi kalbėjau anglų, prancūzų, vokiečių, lenkų kalbomis, dainavau. Pats Kipras Petruskas kadais skatino profesionaliai lavintis, dainuoti". Taip prisiminė savo Jonas. Jau vėliau, prasidėjus "atšalimui", neparašė malonės prašymo reabilitacijai gauti – "kodėl aš, nekaltas, turiu prašyti malonės?" Į Lietuvą grįžo tik 1965 m. Nežinant pablogėjusios sveikatos, aktyviai įsitraukė į Lietuvos sportinį gyvenimą, buvo Lietuvos lengvosios atletikos teisėjų kolegijos pirminkas. 1972 m. išleido knygą "Jaunuolio fizinis lavinimas".

1978 m. gegužės 13 d. sustojo plakusi šio tauraus žmogaus širdis, tiek daug patyrusi kančių, netiesos, vargų. Šviesų jo paveikslą saugo žmona Sofija Vabalienė, saugo tie, su kuriais jis artimiaus bendravo, kurie jį bent trumpai pažinojo. Rimgaudas Tirilis

Atėitininkų žinios

Nauja JAS centro valdyba. 1993 m. rudenį paskirta nauja Jaunųjų atėitininkų sąjungos centro valdyba. Jos nariai: kun. Antanas Saulaitis, SJ – dvasios vadas, ses. Zita Kripavičiūtė – tvarkys religijos srity ir bus JAS CV atstovė Atėitininkų federacijos valdybai, Rusnė Kasputienė (47677 Hanford, Canton MI 48187) – pirminkė, Taura Underienė – vicepirminkė stovyklų reikalams, Gražina Kiaučūnienė (1816 Tecumseh River Rd., Lansing MI 48906) – sekretorė ir spaudos ryšininkė, Audra Kasputytė – išdinkė, Birutė Bublėnė – narė ir ryšininkė kuopoms iševioje ir Lietuvoje.

Savo organizacinėmis posėdyje, kuris įvyko lapkričio 21 dieną, valdyba apsparsė ateinančių metų veiklą. Šia proga pasitarė dėl sekančios vasaros stovyklų organizavimo. Vasaros stovyklų vyks liepos 31 – rugpjūčio 13 dienomis; tema bus "Pasakų pilis". Tuo tarpu, jei kas turi kokių klausimų, pranešimų ar pageidavimų, prašau kreiptis į JAS CV valdybą aukščiau pridėtai adresais. Garbė Kristui! GK

Skautų veikla

• "Rambyno" ir "Šatrijos" tūntai sausio 23 d. važiuoja žiemos iškylon. Autobusas pajudės nuo Toronto Lietuvių namų autoaiškės 8.30 v.r. Visi renkasi pusvalandžiui anksčiau.

• Jau pats laikas draugovėms ruošti Vasario 16 minėjimui, kuris bus vasario 6 d.

• Sausio 4 d. šį pasaulį paliko sk. vytiš a.a. Antanas Dilks. Sk. vyčio įždį buvo davęs dar nepriklausomai Lietuvai. Toronte priklauso skautų-čių tėvų komiteiui ir vieną kadenciją buvo jo pirminku.

• LSB Vyr. skautininko pristatymu, tarybos pirmia š. Algį Senkų, "Rambyno" tūnto tūntininką pakėlė į vyr. skautininko laipsnį. Sveikiname!

• Laimikių vajus. Skautininkės-kai Kaziuko mugės metu organizuoja loteriją. Jai reikalingi įvairūs daiktai. Galintieji šią loteriją paremti daiktus prašomi pristatyti s. V. Grybienei, 17 Algonquin Ave., Toronto, tel. 532-7284 arba s. A. Šeškuvienė, 19 Grenview Blvd. N., Toronto, tel. 233-2378.

• Sausio 16 d. Lietuvos kankinių šventovėje paminėta Sausio 13-toji. Iškilmingose Mišiose tarp kitų organizacijų su tūnto vėliava dalyvavo ir sk. vyčiai kandidatai – V. Mokus, L. Narušis ir T. Pajaujis. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

3.75% už 90 dienų term. indėlius	
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius	
4.00% už 1 m. term. indėlius	
4.00% už 2 m. term. indėlius	
4.50% už 3 m. term. indėlius	
5.00% už 4 m. term. indėlius	
5.25% už 5 m. term. indėlius	
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

I MA:

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekeičiamą nuosimčių	
1 metų	5.70%
2 metų	6.50%
3 metų	6.90%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	5.50%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

**Kredito kortelė**

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operatos).

KASOS VALANDOS:

- Pirmadien., antradien., trečiadien. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GELIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošiamė gėles įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. 536-1994.

LEDAS REFRIGERATION**AIR CONDITIONING & APPLIANCES****Taisau ir įvedu visų rūšių**

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines vėrklas, indų plovimo mašinas
- Skalavimo mašinas, džiovintuvus
- Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronte
(Nemokamas atvažiavimas ir kainavimas.)

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Po trumpų atostogų (sausio 2-22), Algis Medelis savo paslaugomis Jums patarnaus iš naujos būstinės Toronte: 1558 Bloor Street West (beveik skersai gatvės nuo Lietuvių namų), UNITY TRAVEL įstaigoje. Žiemos metu, kaip ir ankščiau, asmeniškai su juo pasimatyti bus galima trečiadieniais, tarp 11 v.r. ir 17 v.v., arba pagal susitarimą. Ošavoje vis dar galėsite mus rasti kiekvieną dieną (išskyrus trečiadieniais). Taip pat vakarais ir savaitgaliais. Kviečiame kreiptis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jums tinkamomis oro linijomis. Pilna kaina (su mokesčiais) nuo \$1050

Į DAINŲ ŠVENTĘ!

Keliaukite kartu su mūsų meniniais vienetais – "Gintaru", parapijos choru ir kt. birželio gale per Kopenhagą. Pirmiems 65 užsisakiusiems, pilna kaina (su mokesčiais) \$1113
Sekantiems 45 – pilna kaina (su mokes.) \$1165

ŠILTUS KRAŠTUS!
Florida, Meksika, Pietų Amerika, Tolimieji Rytai. Skrydžiai pagal jūsų pageidavimą. Teiraukites! Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien į Christine (angliškai, rusiškai arba lenkiškai). Tarp sausio 2 ir 22 Algis Medelis atostogaus. Norintys tuo laiku užsisakyti vietas skrydžiams į Dainų šventę patariam ilgai nedelsti.

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

FEDERSEN world tours inc.

(905) 882-5475 ar 1-800-663-9689
Park Place Corporate Centre
15 Wertheim Court, Suite 402
Richmond Hill, Ontario L4B 3H7
Ont. Reg. nr. 1341982

UNITY TRAVEL

(416) 538-6370
Fax: (416) 538-9657
1558 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Ont. Reg. nr. 04189437



Kaunietis EGIDIJUS MAŽINTAS, buvęs Muzikinio teatro solistas (viduryje) po sėkmingo Mozarto operos "The Magic Flute" (Užburtoji fleita) pastatymo Amerikoje (rež. A. Takazauckas, dirigentas M. Kutzsch) su tenoru KIP WILBBORN (kairėje), dainavusiu Tamino, ir baritonu RICHARD'U BYRNE (dešinėje), atlikusiu Papageno vaidmenį. K. Wilborn žinomas iš San Francisco, Seattle, ir Houston Grand operų pastatymų, o R. Byrne žinomas prisimena jį iš Niujorko Metropolitan, New York City, Dallas, Houston Grand operų ir Opera de Nice pastatymų

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEPATEISINO LŪKESČIŲ

Po metų buvimo Lietuvoje mes su žmona ir vaikais vėl Amerikoje. Tik šį sykį – visam laikui, nes gimtinė nepateisino mūsų lūkesčių – nusivylė demokratija ir kapitalizmo nebuvimu Lietuvoje, matėme vien socializmo restauravimą ir stalinizmo atgijimą. Dėl to ryžomės atsiųsti ir vardan vaikų ateities palikome tėvynei. Aš dirbu dviejose vietose – dieną darbe, o vakare operoje.

Egidijus Mažintas, JAV "DRAUGO" fondas

Džiaugiuosi, kad "TŽ" labai įdomūs visose srityse. Nesiskundžiate ir finansiniais sunkumais. Jie gerokai spaudžia "Draugo" dienraštį. Pavojaus metu jo egzistencijai išjungiau "Draugo" fondą kaip direktorius ir kaip valdybos vykdomasis vicepirmininkas bei išdininkas. Darbo labai daug, bet turime išlaikyti vienintelį dienraštį išeivijoje. Tam reikalinga ir Kanados lietuvių parama.

Bronius Juodelis, Willowbrook, IL

NE VISIEMS PATIKO

Pianisto Justo Dvariono koncertas 1993 m. gruodžio 19 d., Priskelimo parapijos salėje "not everybody's piece of cake".

vome tvarsliavos, pirštinių, specialių siūlų ir optinius akinus širdies kraujagyslių operacijoms, vaistų. Dėl to 1993 m. galėjome tęsti miokardo revaskularizacijos operacijas.

Dr. M. Arštikaitytės (Toronto) ir Tėvo D. Harringtono (Niujorkas) dėka Akių klinika gavo nemažą vaistų siuntą, o urologai – specialius kateterius ir kitas priemones inkstų operacijoms.

Linkime jiems geros sveikatos ir telydi Dievo palaima.

Prof. Arimantas Dumčius, Išėmęs širdies ligos chirurgijos klinikos vadovas

RESTORANAS VIETOJ MENO?

Neseniai Paryžiuje mirusio skulptoriaus a.a. Antano Mončio sesers dukte Loretą tvarko kartu su velioniu į Lietuvą parvežtą jo kūrinių palikimą, susidurdamas su įvairiais sunkumais, būdingais šių dienų tvarkai. Velionies sesuo Birutė, gyvenanti Palangoje, turp kitko rašo: "Daug rūpestių tarpinė dėl Antano dovanotų Palangai darbų. (...) Pastato rekonstrukcijai lėšų neskiria nei Kultūros ministerija, nei Palangos savivaldybė, (...) biudžetui tušti "kiauri". Gali taip ir būti, juk valdžiai taip viską griebiant sau, sunku ir įsivaizduoti, kad dar gali biudžetui likti pinigų. (...) Sužinojome, kad kažkoks concernas ieško būdų (aišku ne už ačiū miesto valdžiai, o gal ir Vilniaus "vadamams"), kad tą pastatą, kur yra Antano darbai ir tautiečių dovanotos knygos (Daukanto 16) būtų galima nugriauti, jo vietoje yra numatę pastatyti ištaisingą restoraną"... A.L.

Aukos Mažosios Lietuvos fondui

\$1,100.40 – a.a. Erikos Šernienės laidotuvių proga (vardinis aukojusių sąrašas skelbiamas atskirai); \$250 – "Talka" kredito unija (iš viso \$800); \$200 – Kanados lietuvių fondas (iš viso \$1,700); \$131 – prof. dr. Manfred Klein, Vokietija; \$100 – A. M. Bumbuliai (iš viso \$320), M. Miliauskienė-Poderytė, A. Krakaitienė-Asmytė – tėvelio Miko Asmio 100-čiui prisiminti; E. Delkuvienė (iš viso \$160), Lietuvių namai (iš viso \$200), C. Januškevičius (iš viso \$275), Priskelimo p-jos kredito kooperatyvas (iš viso \$900), N. S. W. Teachers Unions, Australija, Valerija Anyšienė – a.a. Er. Šernienės atminimui (iš viso \$400), Irena Meikė-John – a.a. motinos atminimui (iš viso \$295); \$50 – L. Balsienė (iš viso \$1080); \$30 – A. T. Gailius (iš viso \$210), Grita Buntinienė – a.a. Er. Šernienės atminimui (iš viso \$390); \$20 – Viktoras Jakonis (iš viso \$95); 10 – Vyt. Aušrotas (iš viso \$80).

Nuosirdžiai dėkojame už papildomas aukas ir pozityvius mūsų darbų įvertinimus. Sveikiname naujus narius – prof. dr. Manfred Klein iš Vokietijos, Australijos mokytojų uniją, A. Krakaitienę-Asmytę ir M. Miliauskienę-Poderytę.

Esame dėkingi Šernų šeimai už aukų nukreipimą į Mažosios Lietuvos fondą.

A.a. Erikos Šernienės laidotuvių proga Mažosios Lietuvos fondui aukoję: JAV \$50 – Viktorija Kregždė; \$0 – G. J. Jocas, dr. A. Pacevičius, P. I. Sturm, A. S. Kazlauskas, G. D. Sakas, W. Dauginis, Insurance Co., Balticcorp Inc.; \$40 – M. A. Paulaitis; \$30 – O. I. Želkai, M. Kybrancienė, M. Dvarkauskas, Tautodailės instituto Toronto skyrius; \$25 – T. Stanulis, Vyt. ir Audrė Veitas; \$20 – El. Senkuvienė, Aldona Valienė, E. M. Kazakevičiai, A. Valiūnas, G. Valentina Balsienė, Irena Kairienė, I. Adomavičienė, Gerda Sillaots, V. J. Norvaišas, Ursulė Bleizgienė, J. M. Trečiokas, J. Pacevičienė, H. J. Lasys, E. Bartminas, M. Vasiliauskienė, F. Mockus, R. Hirsch, V. Stanaitis, J. K. Dambarsas-Janovicz, nevardinė auka; \$10 – A. L. Monstvilai, M. Statulevičienė, L. Draudvilienė, V. Paškus, V. Šaltmirus, A. Vaičiūnas. Nuosirdžiai dėkojame aukotojams.

MLF valdyba

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954



MALONI DOVANA

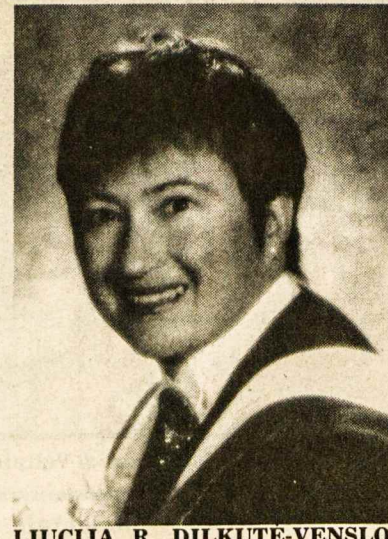
Dėkojame už knygą "Erzbishop Teofilus Matulionis", kurią mums atsiuntė kun. Konstantinas Gulbinas (kapucinas) iš Vokietijos. Mes galėjome daug sužinoti apie vyskupą Matulionį. J. Milašius, Plungės III vidurinės mokyklos direktorius

PRAŠO PASISAUGOTI

"Tėviškės žiburių" skaitytojas iš Lietuvos atsiuntė Šilalės laikraščio "Artojas" 1993 m. lapkričio 9 d. laidos iškarpa – J. Siliūno straipsnelį, pavadintą "Ir vėl – Jagminas". Jame rašoma: "Kas Šilalėje nežino buvusio komunistų dvasios vadovo, pirmojo sekretoriaus asmenybės! Pažįstamas J. Jagminas kėdainiškiams, tytuvėniškiams, rietaviškiams. Liaupses apie jį rašė komunistų žurnalas "Komunistas", kiti leidiniai. "Kairieji" Jona gyre, kitų leidiniai – kritikavo. Ir štai J. Jagminas vėl kaip Pilypas iš kanapių išlindo".

Toliau nurodoma: "Sausio mėnesio viduryje Kanadon ieškoti paukštynams lesalų iškeliauja trise: ministro pavaduotojas T. Ikvilda, Girelės paukštyno generalinis direktorius, pašarų specialistas S. Danius ir J. Jagminas – šis neaišku kokių tikslu. Revizoriai jo nenustatė. Gal anuos du saugojo? Kad jiems neatsitiktų kas. Kaip ten nebūvo, vis tiek ir J. Jagminas gauna po 21,7 Kanados dolerio dienpinigių kasdien. O tų kelionės dienų buvo devynių. Ir be reikalo vargta – keliu ninkai nieko nepešė..."

Pridėta prie iškarpos laiške lyje prašoma pasisaugoti nepažįstamų gražiakabių, kurie, prisidengę valstybiniais įsipareigojimais, ieško sau naudos. M.



LIUCIJA R. DILKUTĖ-VENSLO-VAITIENE, vakarais lankydama York universitetą, praeitą rudenį sėkmingai baigė bakalaurą (BA) laipsniu (Liberal Studies – Fine Arts)

NELINKSMA PAS MUS

Jau treji metai praėjo nuo nepriklausomybės paskelbimo, o me tūpim vietoje. Pavargo gerieji žmonės, nusiminę. Lietuvai trūksta gero vadovo. Tenka prisiminti kunigaikštį Vytautą Didįjį. Lageriniai metai savo padarę, ilgai teks laukti žaizdas. Į paviršių išpuoto blogis. Daug vandenų turės nutekėti, kol praskaidrės, o gal visai susidurs. Nelinksma pas mus. Seniau man atrodė, kad visi puls gerai dirbti, bus gesni, o pasirodė kitaip. Išgrobstė ir grobsto, didžiausia armija plepa tuščiai. Taip priprato gyventi ir nesinori užsidirbti darbu. Dauguma dabar sako: tik Dievas tegali išgelbėti ir padaryti tebeklį. M.B., Lietuva

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland,
Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines,
Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

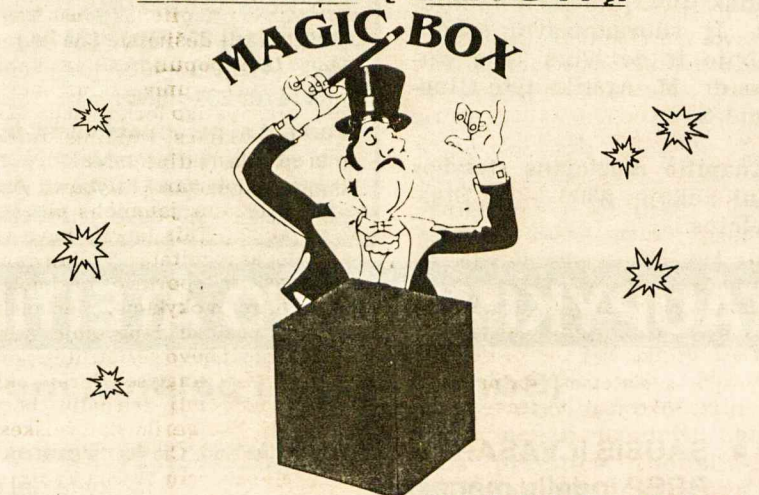
Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines,
Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton,
Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St.,
St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Supažindiname su nauja **MAGIC BOX** sąvoka. Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų siuntinius į LIETUVĄ.



Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pėdų dėžę **MAGIC BOX**, kurią jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pėdą plius **\$11** pristatymas.

Bet kokie skaičiai siuntinių pristatymas į namus tuo pačiu adresu iki 50 kg **\$11.**

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime \$1 užstatą, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą – mes atvešime jums į namus

MAGIC BOX ir paimsime jau paruoštą nemokamai.

Polimex kelionių biuras parinks jums patogiausius persėdimus. Labai prieinamos lėktuvų bilietų kainos į Vilnių.

Jums reikės tik paskambinti



Toronto: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Įstaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVICIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Atstovybė
(Bloor ir Jane gatvių kampas) Lietuvoje:
Toronto, Ontario M6S 4W3 Gedimino pr. 26-217
Vilnius 2600
Tel. (416) 762-7393 Tel. (3702) 22 78 97
Fax (416) 763-0674 Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

Century 21 **DRESHER Ltd.**
Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į Valterį ar Rick Dresherius.** Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniai – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122



MARIJANA MCKINNON

- Imigrantams informacija apie paskolas
- Nemokamas namo įvertinimas
- Po to, kai man tarpininkaujant parduotė savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
- Seminaras namų pirkėjams sausio 18 d.

Patarnavimas ir patogumas

Tel. (416) 763-5161 2261 Bloor St. W.



BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių
• statybos darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
• elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • priepilaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
• virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
• 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.



Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą 1994 m.!

Kelionės geriausiomis kainomis patogiais FINNAIR, KLM, LH ir Austrų lėktuvais

KELIONĖS Į VILNIŲ su Austrų linija per Vieną iš JFK (N.Y.) orausčio kiekvieną sekmadienį ir ketvirtadienį, kaina – **\$880** (kan.) plius mokesčiai.

KELIONĖS PER AMSTERDAMĄ kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį, kaina – **\$999** (kan.) plius mokesčiai.

Specialios papigintos kainos ekskursiniams (chartered) skrydžiams **UŽSAKYMAI PRIIMAMI DABAR!**

Užsakantiems vietas iki 1994 m. sausio 15 d. garantuota kaina vasaros metu tik **\$999** (kan.)

Speciali garantuota kaina grupinėms kelionėms į 1994 metų Dainų šventę Lietuvoje. Užsakantiems vietas iki 1994 m. vasario 16 d. – **\$1099** (kan.)

Skridimo datos: 1994 m. birželio 30 d., liepos 1, 3, 7 d.d. Skridimai patogiais LH lėktuvais, grįžimo datos pagal užsakymą. Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. **(416) 533-8443**

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

• Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir kelionių draudimus • Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms • Keliones lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiams laivams • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

TORONTONT

Anapilio žinios

— Sausio 16, sekmadienį, mūsų šventovėje buvo paminėta tragiškoji Sausio tryliktoji. 11 v.r. Mišiose su savo vėliavomis dalyvavo Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa, KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius ir Toronto skautai.

— Visi norintieji šiais metais priimti Sutvirtinimo sakramentą mūsų parapijoje prašomi registruotis jau dabar klebonijoje. Ne užilgo bus pradėdamos pamokos besiruošiantiems Sutvirtinimo sakramentui.

— Anapilio knygyne jau yra šios naujos knygos: "Žodynas vaikams" (nauja laida), Audros Kubiliūtės "Mįslingos kaladėlės" ir Francis Martin, OFM, "Kai meldžiatės". Knygynė taipgi galima įsigyti daug naujų lietuviškos muzikos garsojuosčių.

— Anapilis turi daug atliekamų naudotų indų. Sausio 23, sekmadienį, skelbiamas tų indų išpardavimas. Tuo reikalu prašome kreiptis į B. Juriene tel. 275-8034 arba skambinti į Anapilio raštą tel. 277-1270.

— Sausio 23, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje apie 10.30 v.r. "Volungės" choras duos trumpą koncertėlį ir pasakys giesdę per 11 v.r. Mišias.

— Mišios sausio 23, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Vincentą Vaitkevičienę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už Rūtos sveikata.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 180 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Viktoras Remesat iš Hamiltono, aktorė Virginija Kochanskytė iš Kauno, Birutė Bublienė iš Bloomsfield Hills, USA. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narė A. Jankaitienė.

— LN valdybos posėdis — sausio 27 d., 7.30 v.v.

— Sausio 23, sekmadienį, 1 v.p.p. įvyks Lietuvių namų kultūros komiteto metinis susirinkimas.

— Aukos slaugos namų fondui prašome siųsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6 arba aukas palikti Toronto ir Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvuose.

— Sausio 6 d. Lietuvių namų valdybos ir Slaugos namų komiteto atstovai bei projekto architektai susitiko su Toronto savivaldybės planavimo skyriaus tarnautojais. Jiems vėl buvo pateikti nauji Slaugos namų projekto planai. Buvo aptartos išsklaidos problemos, liečiančios anksti Toronto miesto tarybos priimtą potvarkį. Slaugos namų statybai pradėti būtina reikalingi nedideli pakeitimai, apie kuriuos tikimasi per keturias savaites gauti atsakymą. Lygiagrečiai ruošiami planai ir tariamasi su Toronto transporto valdyba (TTC) dėl jų keliamų techninių reikalavimų.

— Vasario 6, sekmadienį, 1 v.p.p. įvyks LN vyrų būrelio metinis narių susirinkimas. (Perkeltas iš anksti numatytos sausio 30 d.). Visi bus pavišinti. Pietūs — 12.30 v.p.p. Narių dalyvavimas būtinas.

— LN vyrų būrelio metinis po buvęs įvyks šeštadienį, kovo 19, Gedimino menėje 6 v.v.

— Sausio 16, sekmadienį, LN Gedimino pilies menėje įvyko Kauno dramos teatro aktorės Virginijos Kochanskytės rečitalis "Žodžiai iš širdies gilumos". Aktorė labai įtaigiai, jausmingai skaitė išėjvijos ir Lietuvos poetų eiles. Skambėjo B. Brazdžionio, S. Santvaro, H. Nagio, S. Gedos, M. Martinaičio, H. Radausko, L. Suteimos eilėraščiai. Klausytojai dar kartą įsitikino, kad gyvuoją vienišas Lietuvos literatūros lobis — poezija.

PADEKA

Savo giminėms ir draugams už užuojautą mano nelaimėje ir linkėjimus pasveikinti nuosirdžiai dėkoju.

Mečys Norkus,
Delhi, Ont.

GĖLĖS

PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuvioms ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.



INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

nuo 1954

CHOLKAN INSURANCE

nuo 1954

su džiaugsmu Jums praneša, kad mūsų draudimo įstaiga (įsijungę daugiau kaip 20 metų šio darbo patyrimą turintis specialistas

JUOZAS EIMIS RAMAS,

pasiruošęs Jums padėti spręsti įvairius draudimo klausimus, suteikiantis nemokamai draudimo apskaičiavimus bei įvairius patarimus.

Gyvybės — Verslo — Namų — Automobilių — Sveikatos — Kelionių — Pensijų (RRSP, RRIF). Draudimo reikalais skambinkite

tel. 239-7733

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį — Sausio 13-toji, Kruvinasis sekmadienis, mūsų šventovėje paminėtas Mišiose specialia malda. Praeitą sekmadienį Lietuvos kankinių parapijos vaikų choras, vadovaujamas muz. Nijolės Benotienės, giedojo per 10.15 v. Mišias.

— Susituokė Alfredas Janeliūnas su Žibute Šilinkaitė.

— Sausio 12 palaidotas a.a. Edvardas Roževičius, 44 m.; sausio 17 — a.a. Kostas Lukošius, 79 m.

— Krikščionių vienybės savaitės metu, sausio 23-30 d.d. kviečiami visi melstis, kad visi krikščionys ieškotų vienybės. Specialios ekumeninės pamaldos mūsų šventovėje bus sausio 26, trečiadienį, 7 v.v. Pamokslą pasakys kun. P. Dilys, liuteronų Išganytojo parapijos klebonas. Per pamaldas giesdės jų choras.

— Susikaupimo popietę jaunimui tema "Kristus ir aš kasdieniniame gyvenime" praves kun. Antanas Saulaitis, SJ, vasario 5 d. Prisikėlimo parapijoje, nuo 1 v.p.p. iki 6.30 v.v. Registruoti Prisikėlimo parapijos raštinėje, tel. 533-0621 arba skambinti Leonui Ehlers, tel. 767-2781. Registracijos mokeskis — \$2.

— Mišios sausio 23, sekmadienį, 8.30 v.v. — už a.a. Nijolę Sostakaitę-Fisher, 9.20 v.v. — už a.a. Stellą Lini, 10.15 v.v. — už a.a. Joną Kiaunę, už a.a. Stasį Vaitiekūną, už a.a. Alfonsą Pundžį, 11.30 v.v. — už parapijos gyvų ir mirusių.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos sausio 23 d., 11.15 v.v. laikys parapijos tarybos nariai.

— Pranešame, kad sausio 26 d., 7 v.v. Prisikėlimo parapijos šventovėje įvyks ekumeninės pamaldos. Kunigas P. Dilys pasakys pamokslą; giesdės Išganytojo parapijos choras. Šv. Raštą skaitys Prisikėlimo ir Išganytojo parapijų nariai.

— Sausio 30 d., 11.15 v.v. įvyks ekumeninės pamaldos Išganytojo parapijos šventovėje, 1691 Bloor St. West. Pamokslą pasakys Prisikėlimo parapijos kun. P. Šarpnickas, OFM. Giesdės parapijos choras. Po pamaldų Išganytojo parapijos metinis susirinkimas Lietuvių namuose. Pradžią 1 v.p.p. kviečiame dalyvauti.

A.a. prelato Juozo Tadausko mirties metinių proga, prisimenant ilgą ir malonią draugystę, Stasys, Sofija Rakščiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A. a. Anastazijos Povilienės atminimui A. Stonkus "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A. a. Kosto Lukošiaus atminimui, užjausdami žmoną ir artimuosius, Danutė ir Stasys Rukšai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Antano Dilkaus atminimui, užjausdami žmoną Zosę, jos šeimą ir gimines, "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20 Marytė ir Stasys Čeponiai, Sarnia, Ont.

A. a. Antano Dilkaus atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo: \$20 — R. S. Beržiniai, Vienna, Ont., J. Jurėnas, Eden, Ont.

A. a. Juozo ir Stefanijos Vaitkevičių prisiminimui Paulina Šimkevičienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$15.

ANAPILIO AUTOAIKŠTĖS VAJUI aukojo \$100 — S. Sinkienė.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku. Tel. 503-1687.

IEŠKAU vaikių auklės, kuri gyventų kartu. Skambinti tel. 660-4534.

LIETUVIŠKAI šeimai Mississaugoje reikalinga prityrusi auklė prižiūrėti 3 vaikus bei atlikti namų ruošos darbus, galinti gyventi kartu. Skambinti tel. 848-4279.



Vasario 16 gimnazijos mokiniai Vėlinių vakarą Huetenfeldo kapinėse su savo kapelionu kun. E. PUTRIMU. Nuotr. M. Šmitienės

Vilniaus radijo užsieniui laidos nuo 1994 m. vasario 24 d. (7150 kHz. 7 v.v.) bus transliuojamos savaitės dienomis lietuvių, o savaitgaliais — anglų kalbomis.

1994 metų Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 20, sekmadienį, 4 v. p. p., Anapilio salėje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. Programoje — prof. Romo Vaštoko paskaita. Meninę dalį atliks Maironio mokyklos choras ir Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras". Rengia KLB Toronto apylinkės valdyba.

Prof. dr. Bronius Vaškėlis, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, lankėsi Toronto ir 1994 m. sausio 14 d. Prisikėlimo parapijos Parodų salėje padarė pranešimą. Lydimas dr. Č. Jonio bei kitų bičiulių, dvi dienas buvo paskyręs Toronto universiteto fakultetui bei departamentui lankymui. Ešančios galimybės keistis studentais, o jauniems Kanados dėstytojams — įsidarbinti VD universitete.

Apie pastarąjį pasakodamas, pasakė, kad šiais mokslo metais 1700 siekia bakaluro laipsnio, 155 magistro ir 110 daktaro. Dėl ideologinių kliūčių prieš laisvą persiorgavimą daugeliui studentų nebuvo leista gauti aukštųjų mokslo laipsnių. Dabar didelis dėmesys kreipiamas į socialines rūpybos, aplinkotyros bei teologijos-filosofijos šakas. Studentai, baigę teologiją, įsigyja teisę dėstyti religiją gimnazijose.

Su valdžia dar vykstančios kovos dėl pastatų. Būdinga, kad, susitarus su aukštesniais pareigūniais, žemesnieji be kokių nors nenori vykdyti potvarkį. Valdžioje buvo kilęs sumanymas visas aukštąsias mokslo įstaigas sujungti į vieną universitetą. Norėta centralizuoti ir tuo pačiu kontroliuoti. Pasipriešinimas sumanymą sustabdė, o VD universitetas prisijungė 7 humanitarinių mokslų institutus, tuo išvengdami Vilniaus un-to kontrolės.

Studentai mokesčio už mokslą nemoka. Dauguma jų sunkiai verčiasi. Jiems labai reikalinga finansinė parama. Mokantiems anglų kalbą ir susipažinusiems su kompiuteriais darbų pasirinkimas didelis.

Klausimų dalyje ilgiausiai sustota prie diskusijų apie iš Lietuvos išvykstančius studentus tikslais ir nebe-grįžtančius.

Susirinkimas užtruko dvi valandas. Buvo įdomus ir naudingas. Jį suorganizavo, svečių globėjo ir dalyvių kava vaišino dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė. S.

Anapilio muziejaus statybos vajui aukojo: \$300 — V. Staškevičius.

Lietuva šiandien ir rytoj

GEDIMINO VAGNORIAUS, seimo nario, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vykdomojo pirmininko pranešimas 1994 m. sausio 16 d. Toronto Lietuvių namuose sutraukė gana daug klausytojų.

Susirinkimą atidarė Tėvynės sąjungos Kanados skyriaus vicepirmininkas dr. R. Petrauskas. Prieš pranešimą paminėta Sausio 13-toji. R. Jonaitienė perskaitė tai dienai prisiminti skirtą V. Landsbergio atsisveikimą ir padėkumą J. Aisčio patriotiškoms. G. Vagnorius paskelbė žuvusiųjų pavardes ir gimimo datas. Jie visi susilaukė Aukščiausiosios tarybos skirtą pomirtinio apdovanojimo I laipsnio Vyčio kryžiaus. Čia jie buvo pagerbti susikaupimo minute.

Su kalbėtoju supažindino dr. R. Petrauskas, vadovavęs susirinkimui. Maždaug vienos valandos pranešime G. Vagnorius padėjo įsėvįjį, prašė remti Tėvynės sąjungą, nurodė, kad kantrybė Lietuvos žmonės labai daug laimėjo ir nesileido išprovokuojami. Nors visi esą patriotai, bet vykstanti kova tarp senojo režimo ša-

Patikslinimas. "TŽ" nr. 50-51, 21 psl. KL fondui po \$50 — aukojo Antanas Garkūnas, Pranas Sakalas ir Eliziejus Šlekys klasės draugo dr. Antano Josiuko 80 m. amžiaus sukakties proga.

Medžiotojų ir "TAURAS"

žūklautojų klubo

TRADICINIS METINIS

BALIUS



1994 m.

vasario 5,

šeštadienį,

6 val.vak.,

Toronto

Lietuvių

namuose,

(1573 Bloor St.W.)

Pakvietimai: J. Šimkus tel. 231-9425, V. Drešeris tel. 233-3334, LN sekmadienio popietėse, pas narius ir prie įėjimo.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Perkant ar paruošiant namą, prašau kreiptis į mane. Pirkėjai ir namai suvedami (Home Match) kompiuterio pagalba iki namas bus paruoštas ar pirkėjas jį nusipirks. Asmeninė raštiška garantija, kad viskas bus atlikta kaip buvo pradžioje. **Nemokamas namų įvertinimas.**



Teodoras (Ted) Stanulis

TAUPYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!

(Sumažindami pajamų mokesčius)

• **SAUSIS ir VASARIS — RRSP indėlių mėnesiai.**

• Per šiuos mėnesius dalį savo santaupų įdėkite į saugią

"Paramos" RRSP s-tą.

• Jei truks "Parama" paskolins.

• "Parama" moka aukštas palūkanas už jūsų indėlius.

• "Parama" neima jokių mokesčių nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.

• "Parama" mielai patarnaus nariams, perkėlimui iš kitų RRSP į "Paramos" RRSP planą.

• "Parama" tuoj pat vietoje išduoda kvitą dėl mokesčių atleidimo.

• Galite pasirinkti indėlio terminą: nuo 1 m. iki 5 m. ar neterminuotus su keičiamu nuošimčiu (variable rate).

• Jūsų RRSP palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.

• Prieš 71 gimtadienį RRSP santaupas galima pervedti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių.

• **Nelaukite paskutinės dienos!**

• Paskutinė diena indėliams už 1993 metus

1994 m. kovo 1 d.

Tel. 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijoje 1993 metais buvo dvejose lietuviškos vedybos, 13 krikštų, mirė 24 lietuviai. Parapija neteko labai gerų parapijiečių, taurių lietuvių.

A.a. Albino Blauzdžiūno mirties metinės buvo paminėtos sausio 9 d. AV parapijoje. Po 11 val. Mišių sugiedota "Libera". Parapi-

jos salėje šeima parengė gedulinius pietus artimiesiems. A.a. Albinas buvo uolus šventovės lankytojas, skaitovas ir patarnautojas.

Šaltas oras ir sniego pūgos palietė montrealiečius. Pasirodo, šalta ir Floridoje. Ten šventės praleidę grįžo nepasidildę. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545

FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B.

DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	4.00%	Taupymo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m. —	4.75%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m. —	5.00%	Taupymo — kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	3.25%	RRIF-RRSP — 1 m.term.	4.00%
180 d. - 364 d.	3.00%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	4.75%
120 d. - 179 d.	3.00%	RRIF-RRSP — 3 m.term.	5.00%
60 d. - 119 d.	2.75%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines — nuo	6.00%
1 metų	5.75%		
2 metų	6.25%		
3 metų	6.50%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00



EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas — prie Rūtos aulinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebeveiks nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALIJE

1450 DE SEVE

LA SALLE, QUE.

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

